

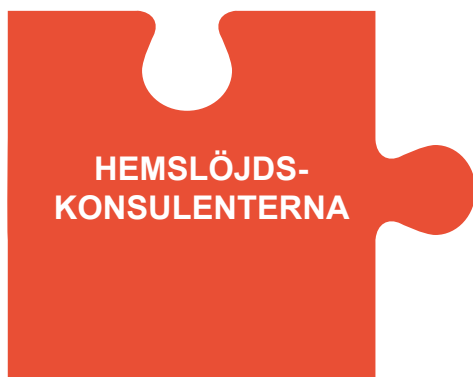
The image features four light-colored, woven baskets with handles, arranged in a cluster. The baskets are made of a natural material, likely reed or straw, and have a consistent woven pattern. They are set against a plain, light background. A yellow rectangular box is overlaid on the upper left portion of the baskets, containing the title text.

SKÅNES HEMSLÖJDSFÖBUND
Verksamhetsberättelse för 2023

Hemslöjden

2023 I KORTHET

Aktiviteter i **12 kommuner**

116 aktiviteter fördelade på:
6 utställningar (varav 5 i huset och 1 i andras lokaler)
27 föreläsningar, varav 3 digitala
21 workshops
62 kurser

1.105 personer har deltagit fysiskt varav 84 barn och unga.

I tre digitala föreläsningar har 1.928 personer deltagit/lyssnat.

Totalt antal deltagare: 3.033

Utställningen **Älskade Korg!** har visats på 4 orter utanför Skåne.

7 arrangemang/föreläsningar i projekt **Korgen lyfter** har skett utanför Skåne.

26 deltagare i projekt **1 kvm lin.**

våra två **YouTube-kanaler**

[@korgenlyfter](#) och

[@hemslojdeniskane](#) har sammanlagt publicerat 8 filmer med 2.477 visningstimmar.

12.951 följare på **Instagram.**

217.000 personer har besökt våra **hemsidor.**

11.000 har besökt våra **utställningar** i huset.

62 kurser har arrangerats med **457 deltagare varav 25 barn och unga.**

Kurserna har varit på Hemslojden i Landskrona, Borstahusens museum, Förslöv bygdegård, Himmelsholms kursgård i Förslöv, Kulturen i Lund, Stockamöllan, Österlens museum/Garvaren, Trelleborgs museum, Hovdala slott/Hässleholm.

38 personer har **arvoderats** som kursledare eller genom utställningsersättning.

3 personer har **anställts** som kursledare.

Hemslojden Skåne AB

Hemslojdens skyltfönster

Fysisk butik i Landskrona

Webbshop

7 hemslojdsföreningar

1.822 medlemmar

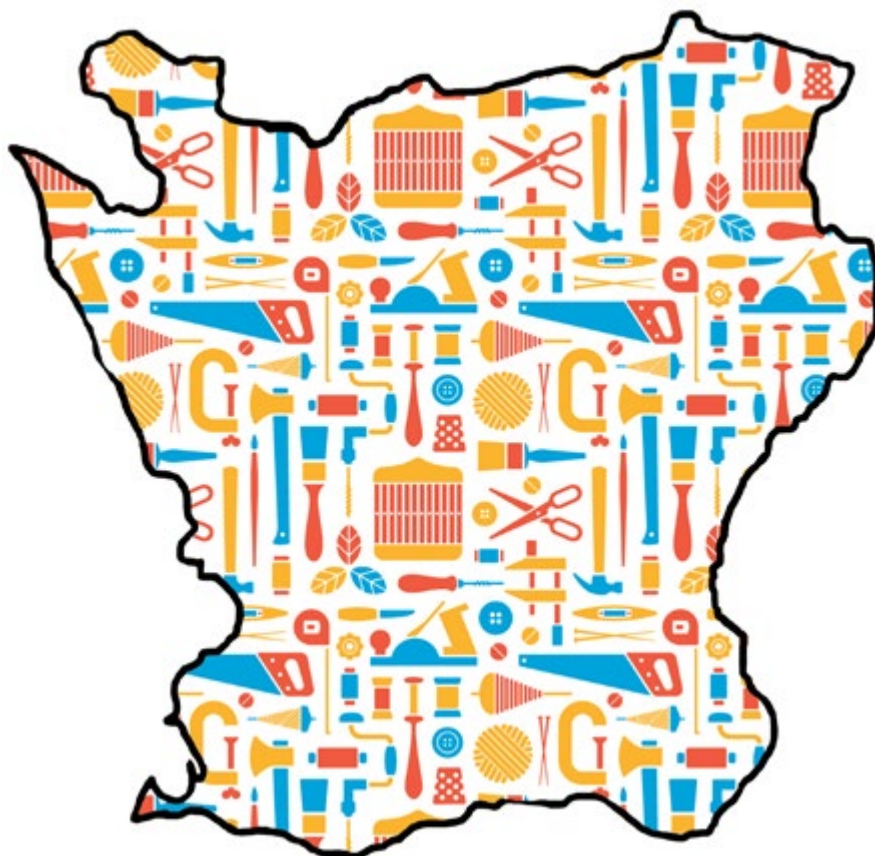
300 aktiviteter för vuxna med

3.478 deltagare

26 aktiviteter för barn och unga med 184 deltagare

Aktiviteter på följande orter:

Helsingborg, Staffanstorp, Landskrona, Limhamn, Arlov, Höör, Eslöv, Malmö, Skanör, Ängelholm, Brösarp, Simrishamn, Hässleholm, Kristianstad, Hovdala, Ravlunda, Trelleborg, Bosjökloster, Lund och Åhus.

HEMSLÖJDEN I SKÅNE

Skånes Hemslöjdsförbund

Skånes Hemslöjdsförbund är en regional paraplyorganisation för Hemslöjden i Skåne. Skånes Hemslöjdsförbund, SHF, har kansli, butik med utställningsdel, ett arkiv med textila samlingar och verksamhetslokaler i Gamla Stationshuset på Österleden 10 i Landskrona. Förbundet är en del av Kulturarvsområdet inom Region Skåne och uppstår verksamhetsbidrag, enligt Kultursamverkansmodellen, för hemslöjdskonsulenternas tjänster. Grundläggande inriktning för verksamheten är Regional kulturplan för Skåne 2021-2024.

SJU HEMSLÖJDSFÖRENINGAR

Helsingborgs hemslöjdsgille
Hemslöjden Malmöhus
MittSkånes hemslöjdsförening
Staden Malmös hemslöjdsförening
Söderslätts hemslöjdsförening
Ängelholms hemslöjdsgille
Östra Skånes hemslöjdsförening

SKÅNES HEMSLÖJDSFÖRBUNDS STYRELSE BESTOD 2023

Ordinarie ledamöter

Anne-Marie Lindén, Ängelholm, ordf.
Lena Willhammar, Åhus, vice ordf.
Anna-Clara Lindén, Helsingborg
Cecilia Persson, Skanör
Marianne Oxelman, Ängelholm
Ann-Sofie Magnér, Landskrona
Karin Håkansson, Lönsboda

Suppleanter

Karin Hinfeldt, Lund
Christel Olsson, Höör
Gun Johansson Elfström, Lund
Maria Vieweg, Malmö

Valberedning

Annhelén Olsson, sammankallande
Margareta Ragnarsson, Åhus
Christina Hallberg, Staffanstorp
Lotte-Mi Pettersson, Falsterbo

Revisorer

Anita Östlind, Malmö
Per-Gisel Fjälkner, Fjälkinge

Revisorsuppleanter

Bo Giliusson, Landskrona
Stina Fjälkner-Modig, Landskrona

Medlemsföreningar

SHF har sju lokala medlemsföreningar. Dessa föreningar har tillsammans 1 822 enskilda medlemmar.

Hemslöjden Skåne AB

SHF äger Hemslöjden Skåne AB, som är en butik och webbshop butik.hemslojdeniskane.se.

Arkiv och samlingar

Till organisationen räknas två regionala hemslöjdsarkiv, f d Stiftelsen Skånsk Hemslöjd, som innehåller arkiv och samlingar från gamla Malmöhus läns hemslöjdsförenings verksamhet. Samlingarna ägs numera av Kulturen i Lund, men är deponerade hos Skånes Hemslöjdsförbund och förvaras i gamla stationshuset i Landskrona. Östra Skånes Hemslöjdsarkiv innehåller gamla Kristianstad läns hemslöjdsförenings arkiv och dessa samlingar förvaras i Regionmuseets lokaler på Kasernplan i Kristianstad.

Hemslöjdens Riksförbund

Skånes Hemslöjdsförbund är anslutet till Hemslöjdens Riksförbund, SHR; en ideell riksorganisation för hemslöjd som består av 90 hemslöjdsföreningar runt om i landet med ca 14 000 medlemmar. Hemslöjdens Riksförbund finns på hemslojden.org och på slojdkalendern.se

Sex ombud från Skåne deltog vid SHR:s årsstämma i Kalmar den 26-28 maj. Ordförande Anne-Marie Lindén blev invald som suppleant i SHR:s styrelse och Ann-Sofie Magnér, styrelseledamot i SHF/ordförande i Hemslöjden Malmöhus, blev invald i valberedningen för SHR och Sätergläntan. Vice ordförande Lena Willhammar deltog tillsammans med Ann-Sofie Magnér, vid ordförandeträff på SHR den 18 november i Stockholm.

Den 17 februari deltog hemslöjdskonsulenterna Marita Jönsson och Anna-Lisa Persson, i en kurs i fotografering för samlingarna, arrangerad av SHR.

Sätergläntan - Institutet för slöjd och hantverk

SHF är medlem i Sätergläntan, ekonomisk förening.

Skånes Hemslöjdsförbunds styrelse

Styrelsen är arbetsgivare för all personal och har ansvar för förbundets ekonomi samt att verksamheten följer de riktlinjer och villkor som finns för uppbyggande av verksamhetsbidrag. SHF har en ideellt arbetande styrelse som bland annat består av representanter för de sju medlemsföreningarna. Verksamhetsledare Annhelén Olsson är föredragande och sekreterare vid styrelsemötena och övriga hemslöjdskonsulenter adjungeras då det krävs.

Styrelsemöten

Styrelsen har haft sju styrelsemöten under året. Den 31 januari, 27 februari, 8 maj, 30 maj, 23 augusti på Kulturhuset Anders i Höör, 19 oktober på Kulturen i Lund och 5 december, övriga möten var på Hemslöjden i Skåne, Landskrona.

Årsmöte

Årsmöte och konstituerande möte hölls den 15 april på Trelleborgs museum då utställningen Ålskade korg! visades där hemslöjdskonsulent Sofia Månsson höll i en visning av utställningen och berättade om korgarna.

Föreningsdag

Årets föreningsdag för hemslöjdsföreningarnas styrelser hade temat "Det immateriella kulturarvet och den skånska knypplingen". Ordförande Anne-Marie Lindén inledde dagen och berättade om Hemslöjdens Riksförbunds arbete inom området. Vad innebär begreppet immateriellt kulturarv och hur kan vi som hemslöjdsföreningar arbeta med det?

Dagen innehöll också information om Knyppelåret 2025 av Marita Jönsson, föreläsning om den skånska knypplingen av Annhelén Olsson och visning av vita textilier med knypplad spetsar från våra samlingar.

Efter lunch fick alla deltagare prova på den skånska knypplingen, som är ett bra exempel på det immateriella kulturarv vi har att förvalta i Skåne. Lena Lundström och Gunilla Wahlgren från Gillet Skånska Spetsar medverkade som ledare för eftermiddagens workshop. Föreningsdagen ordnades lördagen den 16 september och 29 personer deltog.

Anställd personal under 2021

Skånes Hemslöjdsförbund

Annhelén Olsson, hemslöjdskonsulent textil slöjd/verksamhetsledare
100% 1 januari-31 december.

Kalle Forss, hemslöjdskonsulent hård slöjd/hemslöjd och hälsa
100% 1 januari-28 februari, 80% 1 mars-31 december.

Sofia Månsson, hemslöjdskonsulent hård slöjd/kommunikation
80% 1 januari-30 juni, 100% 1 juli -31 december.

Anna-Lisa Persson, hemslöjdskonsulent textil slöjd/barn och unga
100% 1 januari-7 december.

Marita Jönsson, hemslöjdskonsulent textil slöjd/kunskapsförmedling
90% 1 januari-30 juni, 100 % 1 juli-31 december.

Johanna Karlsson, ekonomiassistent 50% 1 januari-31 december.

Anna Wahlstedt, ansvarig för butik 50% 1 januari-31 december.

Hemslöjden Skåne AB

Anna Wahlstedt, butikschef 50% 1 januari-31 december.

Timanställd personal: Eva Berg, Karin Mårtensson, Tove Lindén, Sandra Neergaard-Petersen, Lisa Hultberg, Maja Rosenlind och Zanne Puchleitner.

I entren till vårt hus, sett från vänster:
Hemslöjdskonsulent Sofia Månsson
Verksamhetsledare Annhelén Olsson
Butikschef Anna Wahlstedt

Ekonomihantering

Bokslut för 2022 har utförts av Rasmusson AB Ekonomi och Juridik i Landskrona. Därefter har Baker Tilly, Landskrona övertagit den funktionen. Löneadministration och löpande ekonomihantering har skötts av Johanna Karlsson.

Anslutning till Fremia och Falcks Företagshälsovård

SHF är anslutet till Fremia som är en fristående arbetsgivarorganisation för den ideella sektorn och förbundet är anslutet till Falcks Företagshälsovård.

Regionalt verksamhetsbidrag

Skånes Hemslöjdsförbund är ett av Kulturarvsförbunden i Region Skåne och uppstår verksamhetsbidrag från Region Skånes Kulturförvaltning för hemslöjds konsulenternas arbete. Utgångspunkten för verksamhetsbidraget är de Nationella kulturpolitiska målen och Regional kulturplan för Skåne 2021-2024.

Verksamheten ska bidra till att invånare i Skåne ska ha möjlighet att ta del av kulturlivet på lika villkor. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. De ska ha likvärdig tillgång till kultur, möjlighet till eget skapande och att tillägna sig olika estetiska språk, oavsett uppväxtvillkor och förutsättningar. Kulturen ska vara livskraftig i alla delar av Skåne och bidra till människors livskvalitet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etniskt och kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder, socioekonomiska förutsättningar eller bostadsort.

Särskilda villkor för verksamhetsbidraget under 2023 är att Skånes Hemslöjdsförbund ska:

- tillvarata och stärka förnyelsen av hemslöjdens material- och teknik-kunskap, formspråk, tradition och kvalitet, ur såväl ett kultur- som näringsperspektiv.
- öka intresset för, kunskapen om och utövandet av olika slöjdtekniker genom pedagogisk verksamhet särskilt med fokus på barn och unga i Skåne.
- aktivt driva utvecklingsarbete tillsammans med kulturarvsaktörer, kommuner och andra samhällsområden för att bidra till att Skåne har ett brett och varierat kulturutbud med en mångfald av berättelser.

Under året har någon från Hemslöjden i Skåne deltagit i följande

Skånes Utvecklingsdag: Hemslöjds konsulent Marita Jönsson och verksamhetsledare Annhelén Olsson, deltog vid Skånes Utvecklingsdag på Slagthuset i Malmö den 16 mars.

Dialogsamtal: Den 23 mars, deltog verksamhetsledare Annhelén Olsson och hemslöjds konsulent Kalle Forss i Dialogsamtal om den kvalitativa verksamhet, med särskild redogörelse för vår barn och ungdomsverksamhet och projektet Hör&Gör.

Region Skånes Kulturnämnd: Verksamhetsledare Annhelén Olsson, var inbjuden till möte mellan Region Skånes Kulturförvaltning och kommunernas kulturchefer i Kristianstad den 26 maj, med presentation av Hemslöjden i Skåne och deltog därefter i panelsamtal. Temat var "Breddat deltagande".

Samråd kring kulturplan 2025-2028: Verksamhetsledare Annhelén Olsson, deltog vid Kulturförvaltningens samråd kring kulturplan den 20 september i Malmö.

Rantafej: Hemslöjds konsulent Kalle Forss, ordförande Anne-Marie Lindén och vice ordförande Lena Willhammar, deltog vid Region Skånes Rantafej i Lund den 1 december.

VERKSAMHETEN UNDER 2023

SAMMANFATTNING

Kunskapsförmedling är ett av Hemslöjdens viktigaste områden, dels att dela med sig av den djupa kunskap som finns inom rörelsen till så många som möjligt och dels hålla kunskaperna levande så att de följer med oss in i framtiden. Våra utställningar, program- och kursverksamhet fyller den funktionen. De ger också en annan effekt, att skapa arbetstillfällen för slöjdare och konsthantverkare som arbetar som kursledare eller gör utställningar hos oss. Under året har denna del av vår verksamhet utvecklats mycket, fler kurser har ordnats och efterfrågan har blivit större. Fler kurser i Landskrona, men också fler kurser på andra platser i Skåne. Många nya samarbeten har utvecklats regionalt med olika föreningar och det viktigaste har varit med Vävstolsmuseet i Glimåkra, där *Vävdagarna* anordnades i ett samarbete tre dagar under hösten.

Hemslöjdskonsulenterna har arrangerat 62 kurser på åtta olika platser och sex utställningar har producerats. Fem av dessa har visats på Hemslöjden i Skåne, som nu har etablerat sig som en regional scen där slöjd och konsthantverk visas. Våra kurser har haft 457 deltagare och våra utställningar har besökts av ca 11.000 personer.

Den utåtriktade verksamheten för allmänheten är omfattande och vi når ut genom flera olika kanaler. I föreläsningar, både digitala och live, har vi haft 2.420 deltagare. Filmer på Skånes hemslöjdsförbunds YouTube kanal har haft 2.477 visningstimmar, vårt digitala nyhetsbrev går ut till 3.000 prenumeranter, 66.000 besök på vår hemsida hemslojdeniskane.se och 151.000 besök på butikens. Genom Hemslöjdsnytt som trycks upp i fyra nummer per år och även finns digitalt, Facebook och vårt Instagramkonto, som har 12.000 följare, har vi nått ut brett med fördjupad kunskap, inspiration och information.

Projektet *Korgen lyfter* startade 2019 och avslutas nu efter fyra år. Projektet är föredömligt, väl genomfört och det har bidragit till en fantastisk utveckling för korgtillverkningen i hela landet. Projektets upplägg borde kunna utgöra en mall för andra slöjdtekniker som man behöver blåsa nytt liv i och bevara till eftervärlden.

Kurser i olika korgtekniker har ordnats på olika platser, flera tekniker som varit delvis bortglömda, har lyfts upp igen och finns nu levande genom kurser och filmer. En distanskurs *Fyra korgtekniker* har utformats och drivs nu som en permanent utbildning på Sätergläntan - Institutet för slöjd och hantverk. Det kan trygga att kunskaperna bevaras och utvecklas på ett djupare plan. En rikstäckande korgförening ansluten till Hemslöjdens Riksförbund har bildats. Mängder av föreläsningar, visningar, filmer och seminarier har genomförts under åren, både fysiska möten och digitala. Det har knutits flera internationella kontakter och den samverkan kommer att bestå. Ett internationellt seminarium planeras i Landskrona under hösten 2024.

Vandringsutställningen *Älskade korg!* visades först 2020 i Linköping och har därefter turnerat i landet och fortsätter till 2026. Tack vare utställningen, har många besökare fått upp ögonen för korgen, som visserligen finns i de flesta hem, men dess historia är kanske inte så känd. Att Sverige är ett avlångt land med flera olika klimatzoner, vilket ger olika förutsättningar för material och korgtyper, har också lyfts fram. Att veta hur, var och när man ska ta materialet, är också viktiga kunskaper som har dokumenterats. Alla har inte kunskap om att alla korgar är handgjorda, det finns ingen maskin som kan fläta dem.

Projektet startade som ett samarbete mellan Skånes Hemslöjdsförbund, Östergötlands läns hemslöjdsförening och Sörmlands museum. Projektet har ägts av Skånes Hemslöjdsförbund och hemslöjdskonsulent Sofia Månsson har drivit projektet i gott samarbete med Helena Åberg, hemslöjdskonsulent i Sörmland och Kerstin Eriksson från Östergötland, som var med vid uppstarten. Hemslöjdskonsulent Kalle Forss har under det senaste året engagerat sig allt mer i projektet. Nu blir det Kalle och Sofia som avslutar allt med att skriva en ny korgbok, den beräknas vara klar sommaren 2025. Projektet har haft flera viktiga samarbetspartners, exempelvis Hemslöjdens Riksförbund, Sätergläntan och Sörmlands museum. Nämnden för hemslöjdsfrågor och Riksantikvarieämbetet har bidragit med finansiering, vilket har varit ovärderligt!

Bilder från kurser i
- att tälja en rakkan
- Skåniskt yllebroderi
- Arbykorgar

Arkiv och textila samlingar

Bakgrund

Under 2021 har före detta Stiftelsen Skånsk Hemslöjds (SSH) arkiv och textilsamling, flyttats till Skånes Hemslöjdsförbunds verksamhetslokaler i Landskrona. Efter SSH:s permutation 2019 ägs samlingen av Kulturen i Lund, som har skrivit ett depositionsavtal med Skånes Hemslöjdsförbund, som nu förvaltar samlingarna. I och med att SSH permuterades och samlingarna är deponerade hos Skånes Hemslöjdsförbund, benämns samlingarna nu ”Hemslöjden i Skånes arkiv och samlingar”.

Stiftelsen Skånsk Hemslöjd är ett av landets mer betydande hemslöjdsarkiv. Samlingar av textilier i olika tekniker, dokumentationer av tidiga inventeringar, glasplåtar och arkivalier insamlade av företrädare för Malmöhus läns hemslöjdsförening under 1900-talets första decennier. Allt sammantaget ungefär 2500 föremål från 1700-talet fram till slutet av 1800-talet. Här finns också skisser, prover och arbetsmaterial från olika textilkonstnärers arbete med kyrkliga textilier och offentliga uppdrag från 1900-talets början fram till slutet av 1980. Det finns arkiverat material från den verksamhet som bedrevs genom butikerna i Malmö, Lund och Helsingborg och bland annat förteckning över väverskor, vävskolan och samarbetet med länets folkhögskolor.

Verksamhet

Under 2023 har verksamheten i arkiv och samlingar varit inriktad mot studiebesök, kurser och visningar av de textila samlingarna. Föremål ur samlingen visas i samråd med kursledare då kurs erbjuds i en teknik som finns representerad i detta äldre material. Till exempel vid kurser i tvistsöm, yllebrosderi, sticka spedetröjor och flamskvävnad har föremål tagits fram. Det har också varit möjligt att boka en visning, eventuellt med särskild inriktning och det har skett ca 15 gånger under 2023.

- Hemslöjdsföreningarnas styrelser fick en specialinbjudan med fika och visning av samlingarna 26 april, då 9 personer deltog.
- Vid evenemanget Hela Skåne Väver, den 6 maj visades vävda förkläden från samlingarna och ordföranden i Gillet Skånska Dräkter, Viktoria Stenqvist, var på plats och visade bandvävning. 15 besökare kom. Även en specialvisning för handväverskan Bettina Posselt, med ateljé på Citadellet och som tar uppdrag att väva dräkttyger för framförallt dräkter från Dalarna kom då förklädena var framme.
- Inför uppstart av satsning på skånsk knyppling, visades skånska knypplade spetsar den 15 maj för representanter ur föreningen Centrum för svensk knyppling i Vadstena, 5 personer deltog.
- Den 20 juni visades och presenterades arbetet med hur arkivet och samlingarna landat i huset för Skånes Arkivförbund som kom på besök, 9 personer deltog. Vid tillfället deltog Sandra Neergaard Pedersen, som varit anställd för att ta fram ett arkivsystem.
- Den 21 september presenterades vår verksamhet och visades yllebrosderier för en grupp på 7 personer med allmänt kulturintresse med Karin Sundberg som initiativtagare.
- Den 22 september var Nätverket Textilformgivning från Västra Götaland här och fick en visning, med inriktning på 1700-tals textilier. 10 personer deltog.
- Den 11 oktober var Trönninge Vävstuga, Halland, med 12 deltagare på besök och såg vävnader ur samlingen och hörde om verksamheten.
- Den 10 november visades arkivet och hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson informerade om hur uppsortering, hantering, placering, digitalisering, med mera har gjorts för Michiyo Shirakawa från Japan, Yamanshi Hemslöjd, som stod inför att påbörja arbetet med att bygga upp ett arkiv.

En bok om Kerstin Mauritzson, KM, som var anställd av Malmöhus läns hemslöjdsförening under 1950-tal till slutet av 1980-talet, är under arbete. Den ska handla om Kerstins Mauritzsons tid inom hemslöjdsrörelsen som butikschef och formgivare och den skrivs av Jonas Lindström, Lund. I samband med detta arbete har han vid flera tillfällen besökt arkivet, för att forska och fotograferat verk av KM till sin bok, som beräknas vara färdig 2024.

Butiken – ett rum för slöjden

Vår butik är södra Sveriges enda hemslöjdsbutik och den har anor från 1905. Butiken ligger i gamla stationshuset, i den före detta vänthallen och är öppen tisdag-lördag. Tack vare butiken finns ett öppet, välkomnande hus fullt av slöjd, färger och dofter som marknadsför hemslöjdskonsulenternas och de lokala hemslöjdsföreningarnas verksamhet. Detta är värdefullt för vår organisation och tillgängligheten uppskattas mycket av våra besökare.

I en del av butiken ligger vår öppna utställningslokal och butikens sortiment följer till viss del utställningarnas tema. Under vårens utställning med Maria Gullberg såldes 75 ex av boken Virka rutor, magiska mönster för plagg och pryglar till specialpris. Under sommarens utställning Bärbart silver, såldes Ida Liedholms smycken i butiken på kommission och under utställningen Mer Fair Isle stickning, såldes 80 böcker under december och en Pop-up butik från Ullstugan i Höllviken sålde garnet Spinndrift från Jamieson´s.

Butiken säljer material och varor av hög kvalitet. Ett noga utvalt sortiment baserat på naturmaterial och tillverkat i småskalig produktion. Slöjden kommer från skickliga slöjdare och hantverkare från hela landet.

2023 har flera nya slöjdare valt att sälja sina varor på kommission i butiken: Bror Forslund från Frillesås säljer flätade väskor och näverkorgar, Lars-Åke Karlsson från Älvsered säljer textila redskap, Ingemar Nyman från Helsingborg säljer träslöjd, Ann-Louise Månsson från Örum säljer tovade käpphästar, Ingalill Nilsson från Blentarp säljer bastkorgar och Curt Bengtsson från Bollebygd säljer Hedaredskorgar. Nytt i sortimentet är keramik av Anna-Carin Dahl från Glemmingebro och av Elisabeth Palm från Baskemölla samt bomullsgarnet Nova från Järbo.

Butikens textila sortiment är baserat på mönster- och material till skånska textilier. Här finns också ett specialsortiment av slöjdmaterial, böcker och redskap som behövs till våra kurser. Under 2023 har butiken tagit fram ett nytt yllebrosderi ”Kattkalaset” som är formgivet av Eva Berg. Brosderiet blev färdigt lagom till Vävdagarna i Glimåkra den 26-28 oktober, där butiken deltog.

Försäljningen via webbshoppen ökar stadigt och arbetet med en ny, uppdaterad webbshop pågår. Den ska vara mer användarvänlig, med nya foton och en engelsk översättning. Butiken har fått 50 000 kr från Destinationspinchen/familjen Helsingborg som stöd för detta. Butiken har haft 151 000 besökare på sin hemsida under året. Anna Wahlstedt är butikschef.

Publik Verksamhet

Föreläsningar, fortbildningar och workshops - live och digitala

Föreläsning på Helsingborgs hemslöjdsgilles årsmöte

Hemslöjdskonsulent Kalle Forss, deltog på Helsingborgs hemslöjdsgilles årsmöte den 8 februari och föreläste om "handen, hjärnan, slöjden och hälsan" på Stadsbiblioteket i Helsingborg. Ca 25 deltagare.

Föreläsning av Maria Gullberg

Om "Virkningens oändliga möjligheter" på Hemslöjden i Landskrona, i samband med vernissage den 4 mars med 22 deltagare.

Seminarium Hör&Gör på Youtube

Den 29 mars genomfördes ett seminarium om Hör och Gör (hemslöjd och hälsa) i Nybro. Detta filmades och finns att se på Youtube. Ca 25 deltagare.

Soroptimisterna i Landskrona

Studiebesök den 12 april, då 20 personer från Soroptimisterna i Landskrona fick föreläsning om Hemslöjden i Skåne och vår verksamhet, av hemslöjdskonsulent Kalle Forss.

Täljning med studenter från Alnarp

Den 3 maj arrangerade hemslöjdskonsulent Kalle Forss en täljaktivitet för studenter i Alnarp, där 15 studenter deltog och fick lära sig grunderna i täljning.

Fortbildning i repslagning

Den 24 augusti anordnade hemslöjdskonsulent Kalle Forss, en fortbildningsdag för ideellt aktiva från Borstahusens Museiförening, då ca 10 personer fick lära sig att slå rep. Repmaskinen lånades sedan ut till föreningen som hade repslagning för besökare i egen regi. Kalle Forss och Marita Jönsson har samarbetat med den nybildade föreningen, bland annat genom planering och genomförande av kursverksamhet.

Hemslöjdens Dag

På Hemslöjdens Dag den 2 september deltog hemslöjdskonsulent Marita Jönsson vid Östra Skånes Hemslöjdsförenings arrangemang på Regionmuseet Kristianstad. Öppna workshops erbjöds utomhus på Regionmuseets gård i ett strålande vackert sensommarväder. Temat var Vikingatid så band, snoddar och slungade band erbjöds från hemslöjdskonsulentens sida. Ca 15 personer provade. (I övrigt erbjöds Sy en pung i läder, karda och spinna ull, tova, tälja bl a.)

Föreläsning av Inger Ohlsson

Om "Spedetröjan - tunna stickor, intrikata reliefer och dyrbara dekorationer", föreläsning på Hemslöjden i samband med kurs den 8 september, där 40 personer deltog.

Föreläsning på Arkivcentrum

På Arkivens Dag den 11 november, föreläste hemslöjdskonsulent Annhelén Olsson på Arkivcentrum syd om "Färg och form under 100 år - Hemslöjdens arkiv och samlingar".

Föreläsning av Sofia Månsson

Den 24 november deltog Sofia Månsson på konferensen "Nordic handicraft conference on preserving skills for the future – maintaining knowledge chains" med ett föredrag om korgar ur ett immateriellt kulturarvsperspektiv - A world without baskets. Konferensen arrangerades av Hemslöjdens Riksförbund och hölls på Nordiska Museet, Stockholm.

Föreläsning av Carina Olsson

Om "Processen och inspirationen kring boken Mer Fair Isle stickning", föreläsning på Hemslöjden i samband med vernissage den 2 december, där 37 personer deltog.

Hemslöjdens arkiv och textila samlingar

I anslutning till Hemslöjdens arkiv och textila samlingar har flera föreläsningar och visningar genomförts och dessa redovisas under Arkiv och samlingar.

Englystet ser du när du jämför den

INSPIRATIONSVÄGG

Barbro Nybergs Hemslöjdsstipendium

F.d hemslöjdskonsulent Barbro Nyberg gick bort under hösten 2020 och i samband med det öppnades ett konto hos Skånes Hemslöjdsförbund, där personer som ville uppmärksamma henne kunde bidra med en gåva. I hennes namn delas nu ett stipendium ut varje år, till någon enskild person eller grupp som särskilt har verkat i den folkbildningsanda som låg Barbro varmt om hjärtat. Stipendierna delas ut varje år den 4 december, på Barbro dagen i Kristianstad.

2023 delades Barbro Nybergs stipendium ut på Kulturkvarteret/biblioteket i Kristianstad. Stipendiet delades ut med 10 000 kr till två mottagare, till Marie Rolander, Ranseröd, som är lärare på Glimåkra folkhögskola och MalmöVÄV, som är en nystartad kollektivverkstad i Malmö. Juryns motivering var:

Marie Rolander tilldelas stipendiet för sitt djupa och långa engagemang inom vävning och folkbildning. Med stor pedagogisk skicklighet förmedlar Marie kunskap och intresse för vävning både för elever på folkhögskolor och för deltagare inom kursverksamhet. Marie arbetar som lärare på Glimåkra folkhögskola och har även varit vävlärare på Skurups och Östra Grevie folkhögskolor. Marie har sedan 1995 haft veckokurser i vävning på Svenska Vävstolsmuseet i Glimåkra. De senare åren har Marie framförallt lyft intresset för trasmattor och anlitats som kursledare för internationella trasmattkurser på Vävstolsmuseet.

Malmö Väv tilldelas stipendiet för sin insats i att skapa en arbetsplats och professionell plattform för textilkonstnärer, slöjdare och formgivare. En ny verksamhet i Malmö som ger möjlighet och underlättar till gemensamt utbyte av kunskap, erfarenhet och utveckling av konstnärskap inom vävning. Malmö Väv har genom sin verksamhet möjlighet att nå nya grupper och att bidra till inspiration för närliggande hantverk och uttryck.

Kursverksamhet

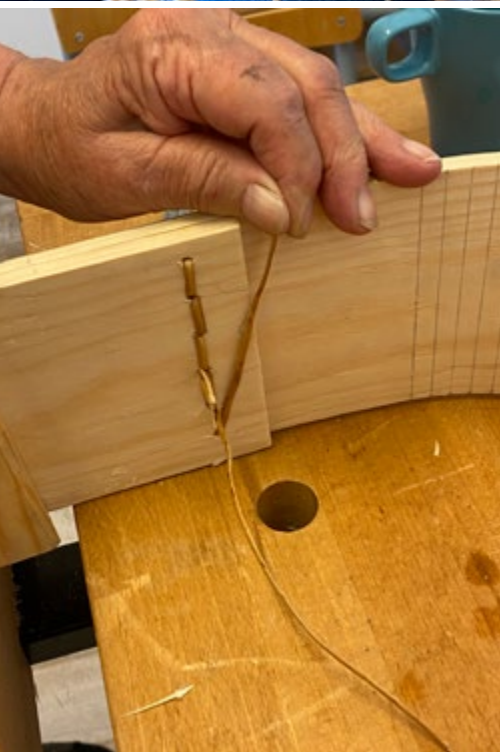
Skånes Hemslöjdsförbund har under 2023 arrangerat 62 kurser. Upplägget har varit allt ifrån endagars, helgkurser, tredagars- till termins-, läsårs- och femdagarskurser. Sex kurser har ställts in - tre p.g.a att kursledaren varit sjuk och tre p.g.a för få deltagare. Två kurser var riktade till barn, den ena med vuxen medföljare, nio kurser förtydligade att yngre deltagare var välkomna.

37 av kurserna var förlagda på Hemslöjden i Skåne i Landskrona, tre i Stockamöllan, fem på bygdegården i Förslöv. En del kurser sker i samarbetsform: fem i samarbete med Himmelsholm i Förslöv, tre i samarbete med Kulturen i Lund, fem i samarbete med Hovdala Slott/Hässleholms kommun, en i samarbete med Österlens museum på magasinet Garvaren, en i samarbete med Borstahusens museiförening. När Skånes Hemslöjdsförbund visade utställningen Älskade korg, samarbetade vi med Trelleborgs museum kring två kurser.

En nationell grupp av hemslöjdskonsulenter har haft fem digitala möten under året, kring "kunskapsförmedling genom kursverksamhet", där Sara Degerfält och Marita Jönsson varit sammankallande.

Totalt har 457 personer deltagit i vår kursverksamhet. 25 personer av dessa har varit under 25 år.

35 olika kursledare har engagerats, 16 boende i Skåne och 15 utanför Skåne.

Utställningar

Under 2023 har vi producerat/arrangerat sex utställningar, fem på Hemslöjden i Landskrona och en i samarbete med Trelleborgs museum.

Näver - det beresta materialet, producerad av slöjdaren Bror Forslund och designern Kerstin Sylwan

10 december-18 februari 2023

Näver är ett fantastiskt naturmaterial med stor potential som i nuläget går till spillo i den svenska skogsindustrin. Det har långa kulturella rötter men idag finns ingen plats för materialet i modern produktion. Utställningen Näver undersöker likheter och olikheter mellan traditioner och samtida skapande i det subarktiska näverbältet i Europa och Asien. Här finns även historiska kopplingar som skapat oväntade öar av samklang i formspråk och teknik på isolerade platser. Slöjdaren Bror Forslund och designern Kerstin Sylwan har producerat utställningen 2022 med stöd och finansiering av Region Halland.

Slöjdaren Bror Forslund och designern Kerstin Sylwan medverkade vid invigningen och en kurs i flätning av näverväskor ordnades vid finissage av utställningen 2023.

Virkningens oändliga möjligheter, Maria Gullberg

4 mars-20 maj

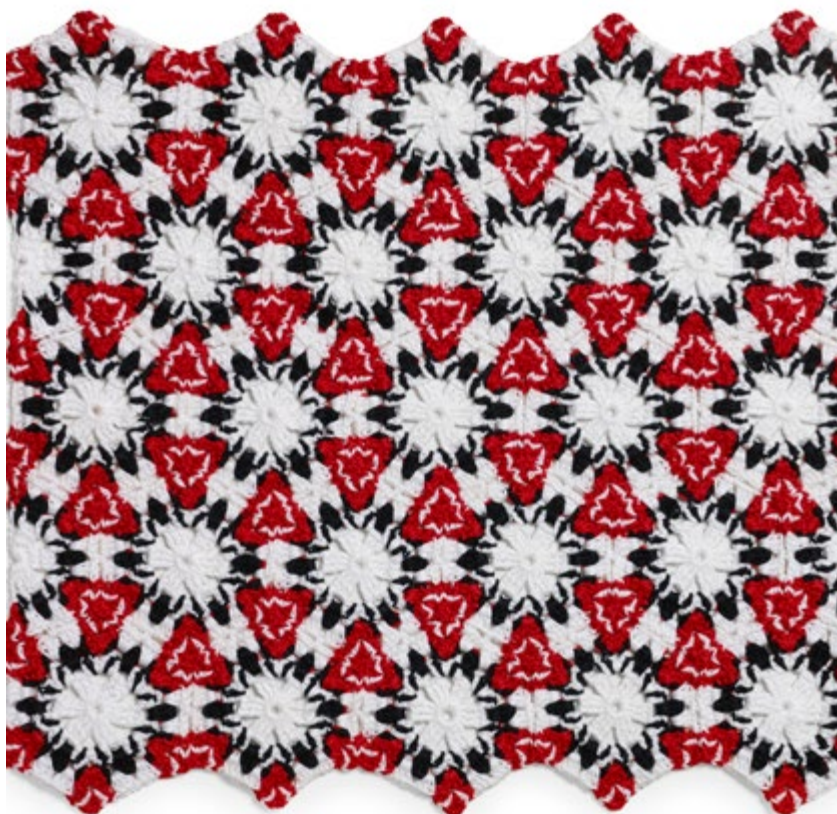
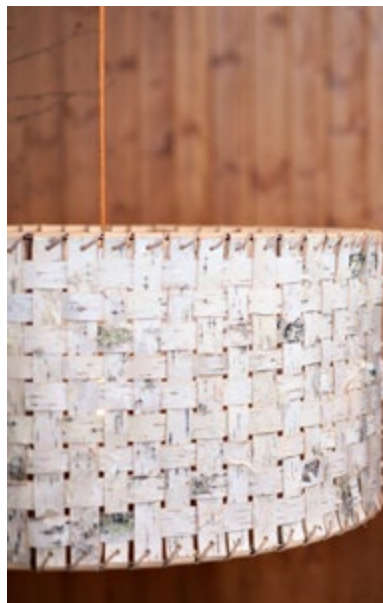
Äntligen var det dags för en utställning om virkning! Under våren visade Maria Gullberg sina nyskapade alster. Maria Gullberg är utbildad på Konstfack 1989 och hon är den ledande förnyaren av virkningen i Sverige. Hon har utvecklat en rad nya tekniker och experimenterat fram nya och spännande strukturer och mönster, ofta i ett stramt grafiskt formspråk. I anslutning till vernissagen höll Maria Gullberg ett föredrag där 22 personer deltog.

Älskade Korg, Trelleborgs Museum

1 april-27 maj

Under april och maj visades vandringsutställningen Älskade korg! på Trelleborgs museum. Utställningen visade korgar utifrån perspektiv som hållbarhet, eget skapande och historia. I utställningen visades en stor mängd nytillverkade korgar, material och korgbindningstekniker från olika delar av Sverige tillsammans med korgar ur Trelleborgs museums samlingar. Den 1 april var det vernissage, hemslöjdskonsulent Sofia Månsson och antikvarie Åsa Bill från Trelleborgs museum höll i den. Museet arrangerade barnverksamhet på korgtemat och den 27-28 maj avslutades utställningen med en Korgfestival.

MARIA GULLBERG
Virkningens oändliga
möjligheter
4 mars–20 maj

Bärbart silver - bland blommor, kvinnor & vilda djur, Ida Liedholm

3 juni-26 augusti

Ida Liedholm är smyckeskonstnär med verkstad i Skanör. Alla hennes smycken är unika, de tillverkas utifrån personliga önskemål och genom hantverket berättas en historia om personen som bär smycket. I sommarens utställning visar Ida Liedholm smycken inspirerade av det skånska yllebroderiet. Hon har besökt våra samlingar och där hittat blommor, kvinnor och vilda djur som blivit till halsband, ringar och örhängen. Under vernissagen fördes ett samtal i utställningen om hantverket och möjligheten att inspireras av andra material och tekniker, mellan Ida Liedholm och hemslöjdskonsulent Annelén Olsson.

Fadhel Mourali - I Tankar, Tillsammans,

9 september-18 november

Fadhel Mourali arbetar som textil konsthantverkare med bas vid Cockpit Arts i London, men är född och uppvuxen i Borås. Med rötter i både Sverige och Tunisien, fascinerar han av identitet och att hitta den där speciella platsen av längtan i sitt arbete. Tillsammans med medlemmar i Hedareds byalag har Fadhel utforskat byns kollektiva minnesbild kring korgen, genom intervjuer och samtal. Samtalen har rört sig mellan ämnen som industrialisering, urbanisering, klass, arv och framtidstro. Detta är också en personlig resa, då hans gammelmorfar, Lennart Pettersson, var en hantverkare känd som "den sista korgmakare från Risa".

I utställningen visas bildvävar skapta utifrån dialogen och utbytet av perspektiv som uppstått under arbetet med byalaget. Dessa alster presenteras tillsammans med Hedaredskorgar från familjen Petterssons egen samling. Fadhel Mouralis arbete kring Hedaredskorgen har fortgått sedan examen från Central Saint Martins 2021. Forskningen fortlöper och kommer under 2024 kulminera i boken *The basket: Notes on Craft, Tradition, Cosmopolite life*, som produceras i samarbete med det holländska förlaget SetMargins.

Fadhel Mourali höll en föreläsning på Form/Design Center den 14 september, där hemslöjdskonsulent Kalle Forss och vice ordförande Lena Willhammar deltog.

Mer Fair Isle-stickning - Tröjor, mössor och halsdukar med gamla och nya mönster, Carina Olsson,

2 december - 2 mars 2024

Carina Olsson, textil allkonstnär, brodös och stickerska ställer ut ett trettiotal plagg inspirerade av traditionell flerfärgsstickning från Shetlandsöarna och visar sitt arbets- och inspirationsmaterial kring boken *Mer Fair Isle-stickning*. Utställningen visar allt material som Carina Olsson har tagit fram till den nya boken. Den visar de nya härliga, mönsterstickade tröjorna och berättar om hur man ska tänka kring arbetsprocessen bakom varje tröja. Från inspiration via färgkartor och provlappar till färdiga plagg.

I anslutning till utställningen fanns en Pop Up butik från Ullstugan i Höllviken, som säljer garnet Spinndrift från Jamisson´s of Shetland. I samband med invigningen höll Carina Olsson en föreläsning där 37 personer deltog, på vernissagen deltog ca 80 personer.

Älskade korg!

FLÄTAT BUNDET VRIDET

En utställning om korgens historia, framtid och vårt förhållande till ett av världens äldsta hantverk.

Trelleborgs Museum, 1 april–28 maj 2023

Ida Liedholm

3 juni – 26 augusti 2023

Mer

FAIR ISLE-STICKNING

Carina Olsson

Hemslöjden i Skåne, Landskrona gamla station
2 december–2 mars 2024

Hemslöjden i Skåne
Landskrona gamla stationshus | Österleden 10
hemslöjdeniskane.se

Öppet
tis–fre 11–16
lör 11–15

FADHEL MOURALI

I Tankar, Tillsammans

Hemslöjden i Skåne
Landskrona gamla stationshus
9 september–18 november

BARN OCH UNGA

Prio - Barn och Unga

En grupp hemslöjdskonsulenter och utvecklare i slöjd och konsthantverk, har tagit initiativ till att utveckla och stärka arbetet med barn och unga i landet. Detta arbete tar till stor del sitt avstamp i arbetet med slöjdhandledarutbildningen och skriften *Barnen och Hemslöjden*. Alla möten sker digitalt och från Skåne har hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson ingått i arbetsgruppen.

Slöjd för barn och unga från Ukraina

Hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson genomförde ett tredagars slöjdläger för barn och unga den 13, 15 och 16 juni i Höör. Tovning, korgflätning och en hel dag på Wanås slott ingick, där man deltog i deras pedagogiska verksamhet. Slöjdlägret genomfördes i ett samarbete med MittSkånes Hemslöjdsförening. Deltagarna varierade mellan 19-21 barn i åldern 5-14 år och 5 olika nationaliteter var representerade.

9 barn/ungdomar var från Ukraina. Under hösten har två slöjdträffar ordnats för gruppen, också i Höör och i samarbete med MittSkånes Hemslöjdsförening, då slöjdade man och fick prova teknikerna trådtjack och tygtryck.

Kulturnatt i Landskrona

Den 13 oktober deltog hemslöjdskonsulent Anna-Lisa Persson i Landskrona stads kulturnatt, och ordnade en workshop för barn i museets lokaler på Kasernplan, där ett stort antal barn fick prova på att göra mönstertryck på tyg med hjälp av blommor.

Bästa Biennalen

Under vecka 44 anordnades aktiviteter i anslutning till Bästa Biennalen, där Hemslöjden i Skåne har medverkat. Den 31 oktober och 1 november, ordnades täljverkstad med Siri Knävelsrud i vår verkstad, där åtta barn deltog.

REGIONSAMVERKAN SYD - HEMSLÖJD OCH HÄLSA

I december 2020 fick hemslöjdskonsulenter och utvecklare i slöjd och konsthantverk i de sydliga regionerna ett gemensamt uppdrag av Regionsamverkan Syd att ägna sig åt hemslöjd och hälsa. De har under 2023 haft fem digitala möten. I samverkan har man producerat en film "Handens intelligens" om vikten av att få arbeta med händerna. I denna film finns en intervju med Göran Lundborg, handkirurg, som bland annat skrivit boken "Handen och hjärnan." Filmen finns att se på [youtube.com/watch?v=zzX3oPDyjuM](https://www.youtube.com/watch?v=zzX3oPDyjuM)

I Skåne har hemslöjdskonsulent Kalle Forss planerat och drivit en slöjdhandledarutbildning för ideella som arbetar med barn, unga och vuxna med olika former av funktionsnedsättningar. Utbildningen är på fem heldagar och med tio deltagare. Utbildningen varvar teori med praktiskt slöjdande i olika tekniker och material. Under 2023 har tre utbildningsdagar genomförts, de andra sker 2024. Studiebesök har gjorts på Kulturcentrum Skåne i Lund den 23 oktober, för planering av en utställning i Hemslöjdens lokaler i Landskrona, för en av deras deltagare under 2025.

Slöjd för barn och unga från Ukraina lockade 9 deltagare som provade att tova och fläta korgar.

SLÖJDTEKNIKER OCH MATERIAL

Korgen lyfter

Det fleråriga nationella projektet Korgen Lyfter har drivits av Skånes Hemslöjdsförbund i samarbete med hemslöjdskonsulenterna i Sörmland och Sörmlands Museum sedan 2019 och det avslutades i december 2023. Projektets syfte har varit att sätta fokus på, och lyfta traditionell korgkunskap. Det har finansieras med projektmedel från Riksantikvarieämbetet och Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Skånes hemslöjdsförbund har varit projektägare och hemslöjdskonsulent Sofia Månsson har varit projektansvarig. Projektorganisationen i Korgen lyfter har varit liten, med två projektledare; Sofia Månsson och Helena Åberg. Därutöver har det utvecklats ett samarbete med andra institutioner, såsom myndigheter, museer, utbildningsanordnare, kommuner, regioner och civilsamhällets organisationer. Detta har gett projektet en god spridning både geografiskt och när det gäller att nå olika målgrupper. Projektet har vänt sig såväl till en intresserad allmänhet, som till korgslöjdare och tjänstemän och det har verkat över hela landet, både fysiskt och digitalt. En av projektets framgångsfaktorer har varit att man har arbetat med både djup och bredd.

Skånes hemslöjdsförbund kommer under de närmaste åren att ha fokus på korgslöjd, dels genom en fortsatt dokumentation av korgmakare och dels genom att inrätta ett korgarkiv med fysiska korgar samt fortsätta att samla in och komplettera med korgkunskap i text och rörlig bild. I september 2024 planeras ett internationellt samarbete kring ett korgseminarium i Landskrona.

Vandringsutställningen Älskade Korg!

2020 producerade projektet vandringsutställningen Älskade korg! som har varit ett viktigt verktyg för att nå ut. I utställningen visas korgar gjorda av ett 30-tal korgslöjdare samt berättar övergripande om korgens historia, om korgmakarna och hur korgen har använts traditionellt. Likaså om de flesta inhemska korgtyper, tekniker och material. Mellan 2020 och 2023 har utställningen visats på elva platser i Sverige, och fram till 2026 kommer den att visas på ytterligare sex platser. Den har under 2023 visats på:

- Växjö, Kulturparken Smålands Museum, 22 oktober 2022 – 14 mars 2023
- Trelleborg, Trelleborgs museum, 1 april -31 maj 2023
- Leksand, Leksands kulturhus, 17Juni – 20 augusti 2023
- Skövde, Slöjdens Hus, 2 september – 4 november 2023
- Ronneby, Kulturcentrum Ronneby Konsthall 25 november 2023-7 januari 2024

På varje utställningsort har ett rikt program kring korgar arrangerats av de lokala arrangörerna och de har alla haft välbesökta aktiviteter.

Korgar från vårt avlånga land

Pop-up utställningen ”Korgar från vårt avlånga land” är en mindre utställning som visar nya och gamla korgar ur våra samlingarna samt inlånade privatägda. I utställningen finns samma texter och informationsmaterial som i Älskade Korg! Under 2023 översattes texterna även till engelska och polska.

Utställningen visades under året på:

- ”Folk och Kultur” 8-10 februari i Eskilstuna tillsammans med Sörmlands Museum och Konsulentföreningen.
- Korgfestivalen ”5th World Wicker and weaving festival” 24-27 augusti i Poznan, Polen.
- ”The Biennial International Conference for the Craft Sciences” 20-22 september i Mariestad.
- ”Korgen lyfter – ett seminarium om korg som immateriellt kulturarv” 26 oktober på Sörmlands Museum.

KORGEN LYFTER

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

NÄMNDEN FÖR
HEMSLÖJDSFRÅGOR

Älskade korg!

Korgen har följt människan i många tusen år och finns på de flesta platser på jorden. I korgen möts material, teknik, form och funktion. Teknikerna är likartade runt om i världen men materialen har oftast varit lokala.

I Sverige har vi en rik och mångsidig korgtradition, något det finns många exempel på i våra museisamlingar. I de flesta hem används fortfarande korgar för olika ändamål. Däremot blir slöjdarna, som behållrar tekniken att tillverka korgar, allt färre.

Korgar har många klimateffekt. De tillverkas oftast i naturmaterial, vilket gör att de kan komposteras och återföras till kretsloppet igen. Därför är de ett bra alternativ till plast och textilkassar.

Äger du själv en älskad eller kanske bortglömd korg? Vilken historia bär den på och vad kan du fylla den med idag?

Det här är en samling av bilder som används för att illustrera texten. Bilderna är inte avsedda att användas som reklam eller för andra kommersiella ändamål.

Ett av världens äldsta hantverk

Korgbindning är ett av världens äldsta hantverk. Det finns bevis på att korgar har tillverkats sedan för 10 000 år sedan. Korgar har varit en viktig del av människans liv sedan dess. De har används för allt från att bära saker till att dekorera hemmet. Korgar har också varit en viktig del av den ekologiska rörelsen sedan 1900-talet.

Den äldsta korgen som finns idag är en korg som tillverkades i Egypten för över 10 000 år sedan. Den är tillverkad av papyrus och är fortfarande i bruk. Den är en av de äldsta korgarna som finns idag.

Korgar är ett av de äldsta hantverken som fortfarande finns kvar. De tillverkas fortfarande i många delar av världen. Korgar är ett viktigt hantverk som har varit en del av människans liv sedan dess.

Korgar är ett viktigt hantverk som har varit en del av människans liv sedan dess. De tillverkas fortfarande i många delar av världen.

Utbildningsinsatser

Inför att utställningen Älskade Korg! skulle visas på Trelleborgs Museum, arrangerade hemslöjdskonsulenterna en fortbildningsdag den 2 mars, för personal från Trelleborgs Museum och ideella från Söderslätts Hemslöjdsförening, kring att arbeta med barn och unga och tillverka korgar med träbotten. Kursledare var Kalle Forss, hemslöjdskonsulent i Skåne.

Föredrag och aktiviteter

Den 8-9 mars deltog hemslöjdskonsulent Sofia Månsson på det kulturpolitiska konventet "Folk och Kultur" i Eskilstuna. Förutom pop-up utställningen "Korgar från vårt avlånga land" höll hon en föreläsning om projektets metoder för att arbeta med UNESCOs konvention om tryggnad av immateriellt kulturarv.

Den 2 maj arrangerade projektet föredraget "Ett liv med näver" med Karin Lundholm. Föredraget sändes live på Korgen Lyfters facebookside och fanns sedan tillgängligt i två veckor då det sågs av drygt 1600 personer.

Nämnden för hemslöjdsfrågor arrangerade den 26-28 september konferensen "Det sitter i händerna". Hemslöjdskonsulent Sofia Månsson medverkade i en diskussionspanel om metoder och exempel.

Den 18 oktober arrangerades föredraget "Hedaredskorgen, en resa genom generationer" med Curt Bengtsson och Fadhel Mourali. Föredraget sändes live på Korgen Lyfters facebookside och fanns sedan tillgängligt i en vecka då det sågs av 303 personer. Föredraget finns därefter att ta del av på vår Youtubekanal under poddserien Korgen Lyfter.

Korgfestival i Trelleborg

En stor satsning under året var korgfestivalen i Trelleborg den 27-28 maj som vi arrangerade i samband med att utställningen Älskade Korg! visades på Trelleborgs Museum. Festivalen anordnades i samarbete med Trelleborgs Museum.

Under första dagen samverkade vi med Trelleborgs kommun som i Stadsparken intill museet arrangerade det årliga Palmsläppet, en stadsfestival med tusentals människor, en stor loppmarknad på torget, foodtrucks, musikuppträdande m.m. Programmet för Korgfestivalen bestod denna dag av ett 20-tal korgslöjdare i arbete, korgförsäljning, korgrådgivning, en korgparad på stora scenen, korgpicknick, upprop om uppstart av en Riksförening för korg och korgslöjd, specialvisning av korgutställningen inne på museet samt visning av korgfilmer i Bian inne på museet.

De utställande korgmakarna vittnade alla om ett lyckat arrangemang med god försäljning och många möten. Programmet andra dagen bestod av föreläsningar inne på museet. Föreläsningens lokals 55 platser var fullsatta och vi fick tyvärr avvisa sent anlända personer.

FÖRELÄSNINGARNA

Korgtraditioner i vårt avlånga land - Sofia Månsson och Helena Åberg.

Korgar genom historien - Steen Madsen.

Ett liv med näver - Karin Lundholm.

Spånkorgstillverkningen i Nordöstra Skåne - Eva Persson.

Korgtraditioner i Skåne - Kalle Forss.

27-28 MAJ 2023
KORGFESTIVAL
I TRELLEBORG

korgutställning
korgslöjdare
försäljning
korgpicknick
prova-på
rådgivning
föreläsningar
filmvisning

se hela programmet på
hemslojdeniskane.se/korgfestival

KORGEN
LYFTER

Hemslojden
Bilbyrå Hemslöjdsutställning

sörmlands
museum

TRELLEBORGS
MUSEUM

Avslutande kunskapsseminarium

I samarbete med Sörmlands Museum arrangerades den 26 oktober ett avslutande kunskapsseminarium "Korgen lyfter – ett seminarium om korg som immateriellt kulturarv" på Sörmlands Museum, Nyköping. Medverkade gjorde korgmakare, traditionsbärare och slöjdare tillsammans med slöjddkonsulenter och representanter från myndigheter och den ideella hemslöjdsrörelsen. 65 personer deltog i publiken. Seminariet filmades för att kunna ses av fler i efterhand. Programpunkterna var:

- Fyra år med Korgen lyfter - Projektledare Sofia Månsson och Helena Åberg.
- Korgslöjd idag, olika personer berättade om sitt kunnande - Nina Eriksén, Ida Jansson och Miriam Göransson.
- Hur upprätthålls ett kulturarv med en förändrad materialtillgång? Kerstin Sylwan och Sara Danielsson.
- Samtal kring material, tyst kunskap och livslångt lärande samt kunskapsöverföring mellan korgslöjdare och utbildningsföreträdare, som leds och modereras av hemslöjdskonsulent Kalle Forss. Deltagare i samtalet var Fia Kaddik, Erna-Lill Lindén, Tore Qvarfordt och Monica Jönsson,
- Hur lever korghantverket vidare? Steen Hedegaard Madsen.
- Panelsamtal kring Korgen och UNESCOs konvention om tryggnad av immateriellt kulturarv. Karin Stenson, biträdande generalsekreterare, Svenska Unescorådet. Maria Nyström, senior rådgivare Unescos konvention om det immateriella kulturarvet vid ISOF, Institutet för språk och folkminnen. Friedrike Rodenbeck kanslichef NFH, Nämnden för hemslöjdsfrågor. Maria Jacobsson verksamhetschef SHR, Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund.
- Panelsamtal om korgen idag och korgens framtid - moderator hemslöjds-konsulent Kalle Forss.

Internationella utblickar

Projektet har främst verkat i Sverige, men deltog i ett internationellt event med utställningen "Baskets from an oblong country - Korgar från vårt avlånga land" vid **5th World Wicker and weaving festival** den 24-27 augusti i Poznan, Polen. Det var en positiv och viktig erfarenhet där många internationella kontakter med korg- och hantverksorganisationer knöts - t.ex. med polska organisationen Serfenta (serfenta.pl), Slovakiska Úľuv (uluv.se), Tyska Zentrum Europäischer flechtkultur Lichtenfels (flechtworkshops.de) och brittiska Basket Makers Association (basketmakersassociation.org.uk). Här väcktes många tankar om framtida samarbete kring kunskaps- och erfarenhetsutbyten med organisationer som arbetar med samma problemställningar som i Sverige.

KORGFESTIVAL I POLEN

Projektledarna för Korgen Lyfter Helena Åberg och Sofia Månsson i utställningen om svenska korgtraditioner på den stora internationella korgfestivalen i Poznan, Polen.

5th World Wicker
and Weaving Festival
Poznań 2023

festival-wiklina.pl

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (Úľuv) - Center för folkkonst:

I samband med korgfestivalen i Polen träffade vi Tomáš Mikolaj från slovakiska organisationen Úľuv, som är en statligt finansierad organisation som påminner om svenska hemslöjdsrörelsen. Projekt Korgen Lyfter har skrivit en artikel på engelska, som översatts till Slovakiska och publicerats i deras tidning RUD. Artikeln handlade om hur vi arbetat under projektets tre år och finns att läsa på korgenlyfter.se/uluv-center-for-folkkonst-i-slovakien. Vi har också gjort en videointervju med två av Úľuv anställda personer, som publicerades på projektet Youtube-kanal [youtube.com/korgenlyfter](https://www.youtube.com/korgenlyfter)

BICCS - Internationell vetenskaplig hantverkskonferens och publikation:

20-22 september arrangerades "The Biennial International Conference for the Craft Sciences" i Mariestad. Korgen Lyfter fanns på plats med utställningen "Korgar från vårt avlånga land". I samband med BICCS 2023 skrev Sofia Månsson tillsammans med Helena Åberg artikeln "To safeguarding traditional basket making for the future" som publicerades i den vetenskapliga tidskriften Form Academics.

Safeguarding practices: Projekt Korgen Lyfter finns med som ett exempel på webbplatsen safeguardingpractices.com. Sidan lyfter fram olika erfarenheter kring tryggheten av det immateriella kulturarvet i Norden och Baltikum, utifrån Unescos 2003 års konvention om trygghet och skydd av det immateriella kulturarvet. Safeguardingpractices.com är drivs av Norsk hantverksinstitut i samarbete med Nordic and Baltic network on Intangible Cultural Heritage. safeguardingpractices.com/good-practice/korgen-lyfter-raising-basket-knowledge.

Kurs i löbbindning på Trelleborgs Museum i samband med att utställningen Älskade Korg!

Korgskrift

Det finns väldigt lite litteratur att hänvisa till. De böcker som finns i ämnet är sedan länge slut på förlagen. Med detta som bakgrund beslöt vi under 2023 på att satsa på att göra en insats och gjorde en mindre skrift som vi producerat själva. Häftet på 88 sidor heter "Korgar från ett avlångt land" och finns nu till försäljning i vår butik. Häftet innehåller texter om korgens historia, användning, tillverkning, tekniker och material samt några djupdykningar i utvalda korgtekniker, en kort sammanfattning av projektet, samt en länk- och litteraturtipslista för den som vill gå vidare. Skribenter är Sofia Månsson, Helena Åberg och Kalle Forss. Under 2024 fortsätter vi med en större bokproduktion i samarbete med Arena Förlag i Malmö där målet är en mer omfattande bok som ska vara klar under 2025.

Videopodd

Projekt Korgen Lyfter har en egen YouTube-kanal. Alla filmer är filmade och redigerade av Sofia Månsson. Följande avsnitt kom ut under 2023:

Avsnitt 15 - Berättelser om korgar

Avsnitt 16 - Skruckarna från Hälsingland

Avsnitt 17 - Karin Lundholm, ett liv med näver

Avsnitt 18 - Korgtraditioner i Skåne

Avsnitt 19 - Hedaredskorgen, en resa genom generationer

Avsnitt 20 - Möte med úl'uv - Slovakiens center för folkkonst

Sociala medier

För att synliggöra, medvetandegöra och dela med oss av korgkunskap har projekt haft en hög närvaro i sociala medier - Instagram och Facebook. Förutom att informera om korgrelaterade aktiviteter (våra och andras) så arbetar vi här folkbildande med faktabetonade inlägg. Vi har till exempel arbetat med taggarna #korgkalender, #faktafredagar #korgspaning och uppropet #allaminakorgar. Vi administrerar även gruppen "Korgtillverkning i Sverige" på Facebook, som vi startade 2020. Gruppen har nu 941 deltagare som livligt utbyter tips och funderingar.

Riksföreningen för korg och korgslöjd

I samarbete med några korgentusiaster som vi knutit kontakter med under projektets gång, bildades i november en förening för korgslöjdare och korgintresserade. Sofia Månsson sitter med i styrelsen för att stärka upp organisationen den första tiden och Kalle Forss är sammankallande i valberedningen. Föreningen är antagen av Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund för att ingå i deras stora paraply av föreningar.

YOUTUBE

Kanalen hade 582 visningstimmar under 2023.

youtube.com/korgenlyfter

INSTAGRAM OCH FACEBOOK

@korgenlyfter har strax över 2450 följare på instagram.

Hasselprojektet

Den utställning om hassel som visades 2020 i våra lokaler har byggts om till en vandringsutställning och finns möjlig att hyra. Den är fast monterad på en lastpall för att enkelt kunna transporteras och den är mycket lätt att sätta upp. Under 2023 har möten med representanter för ett Leaderprojekt i Mellanskåne pågått. De arbetar med hassel och tillsammans planerar vi för en sexdagarskurs i korgflätning som ska genomföras i början av 2024.

1 kvm lin

1 kvm lin är ett projekt initierat av hemslöjdskonsulenterna i Västra Götaland under 2020. Under 2023 har hemslöjdskonsulenterna genomfört projektet i samarbete med föreningen Skånelin och 26 personer har deltagit. Linfrö har sålts genom butiken och kontakt med deltagarna har skett genom utskick av Linbrev via mail. Sju linbrev har skickats ut med information om sådd, odling, att skörda linet, rötning och beredning. Dessa har kompletterats med livesändningar för att göra vissa moment tydligare, länkar till seminarier och filmer på YouTube har också förmedlats.

Spinträffar

Under året har sju spinträffar genomförts på Hemslöjden i Landskrona. Alla på lördagar mellan 11.00-14.00. En grupp med 10-15 personer brukar delta.

Gesällbrev i Konstvävyrket

Maria Ahlberg, Höllviken tilldelades i september Gesällbrev i Konstvävyrket av Hemslöjdens Riksorganisation, SHR. "Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den sökande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna". Hemslöjdskonsulent Annhelén Olsson utsågs av SHR:s granskningsnämnd till att vara kontrollant för att följa arbetet, vara rådgivande då viktiga moment utförts och för att intyga att provet är egenhändigt utfört.

VÄV-dagarna i Glimåkra

Efter upphåll sedan 2019, beslutade Svenska Vävstolsmuseet att arrangera VÄV-dagarna för 36 gången under 26-28 oktober 2023. Projektledaren, Marita Jönsson, kopplades på i slutet av 2022 och temat sattes under våren 2023: Handvävt mode. VÄV-dagarna genomfördes i ett samarbete med Skånes Hemslöjdsförbund.

En arbetsgrupp sattes samman i form av:

- Marita Jönsson, projektledare och anställd av Skånes Hemslöjdsförbund
- Eva Persson, ordförande i Svenska Vävstolsmuseet
- Inger Nilsson, kassör i Svenska Vävstolsmuseet
- Marianne Larsson, it-ansvarig och adjungerad till Svenska Vävstolsmuseet
- Gunilla Konradsson-Mortin, styrelsemedlem i Svenska Vävstolsmuseet
- Anna Johansson, ABF, Verksamhetsansvarig Osby och Östra Göinge

VÄV-DAGARNA

besöktes av 1.800 pers

Vävstolsmuseet
Glimåkra

26-28 oktober 2023
VÄV-dagarna
Glimåkra

nytt - föreläsningar, workshop & försäljning

se mer på
www.vavmuseum.se

Tre förbokade bussar och en buss som kom oanmäld. Entrébiljetten 100 kr gällde för samtliga tre dagar. På Svenska Vävstolsmuseet fanns upplägg med kaffeservering, lunschoppa, lotteri och öppet i de permanenta historiska vävutställningarna. Winnie Paulsen fanns på plats för att svara på vävkluriga frågor och vävaktiva vävde och informerade besökare. Utställning visades på väggen i caféet med vävda kläder av Anna Johansson. Ca 10 ideella personer hjälpte till med entrébiljetter, kaffe- och soppservering och lotteri. Sittplatser fanns även på verandan och i garaget. Repslagning erbjöds på gården av en styrelsemedlem. Två olika försäljningsutställare stod i tält utanför museet.

På Glimåkra folkhögskola lades ett program upp med fem föredrag, två klädvisningar, en performance, en utställning Klä dig i handvävt!, folkhögskolans keramik- och textilutbildning visade utställningar i sina respektive lokaler. Blå Hallen (20x30 m) = idrottshallen inrymde 31 utställare. De flesta var försäljningsutställare men också föreningar och tre utbildningar som informerade om sina verksamheter varav två genom utställningar. Totalt ställde 33 utställare ut. Alla var inte betalande, VÄVmagasinet, Östra Skånes Hemslöjdsförening, Skånelin samt Gillet Skånska Dräkter som fick yta mot att de ansvarade för helsidesannonser eller programpunkter. Tre folkhögskolor ställde ut, Glimåkra, Blekinge och Grimslövs folkhögskola. De två sistnämnda i Blå Hallen, utan kostnad. En fjärde folkhögskola, Östra Grevie, bjöd på en performance. Capellagården bokade en separat föreläsning med Winnie Paulsen. Värnamo Folkhögskola och Capellagården besökte arrangemanget. Från södra Sverige var det endast Gamleby folkhögskola som inte var på plats. Delaktiga elever som bemannade montrar/programpunkter betalade ej entré. 15 värddar var engagerade på folkhögskolan för entrébevakning, parkerings- och hänvisning i utemiljö, samt behjälpliga vid föredragen.

Föredragen och klädvisningarna som var kostnadsfria var:

- Ann Jönsson, Naturhälsan, Kvinnor i Göinge - hjältinnor i livets tjänst, 22 åhörare
- Christina Dackling, Vägar ner i klädkistan - klädkonsumtion och klädförsörjning 1750-1850, 34 åhörare (samarbete mellan Centrum för Arbetshistoria och ABF)
- Gunnel Andersson, Väva kläder med ull i varpen, 80 åhörare
- Gunnel Andersson, Väva kläder med lin i varpen, ca 60 åhörare
- Marie Ekstedt Bjersing, Linneflanell: den taktila kunskapen bakom väven, över 80 åhörare
- Klädvisning: Vi vävare i Skåne, Ewa Gustafsson konferencier, 140 åskådare
- Klädvisning: Gillet Skånska Dräkter, Viktoria Stenqvist konferencier, ca 70 åskådare

Workshoparna som kostade 50 kr (som ett sätt att vara bindande) var:

- Workshop Spinna lin på slända, Skånelin, Eva Olsson, 7 deltagare
- Workshop Spinna ull på slända, Ö Skånes Hemslöjdsförening, Marianne Davidson, 5 deltagare

Förutom Svenska Vävstolsmuseet och Glimåkra folkhögskola hade flera andra platser och aktörer öppet under arrangemanget.

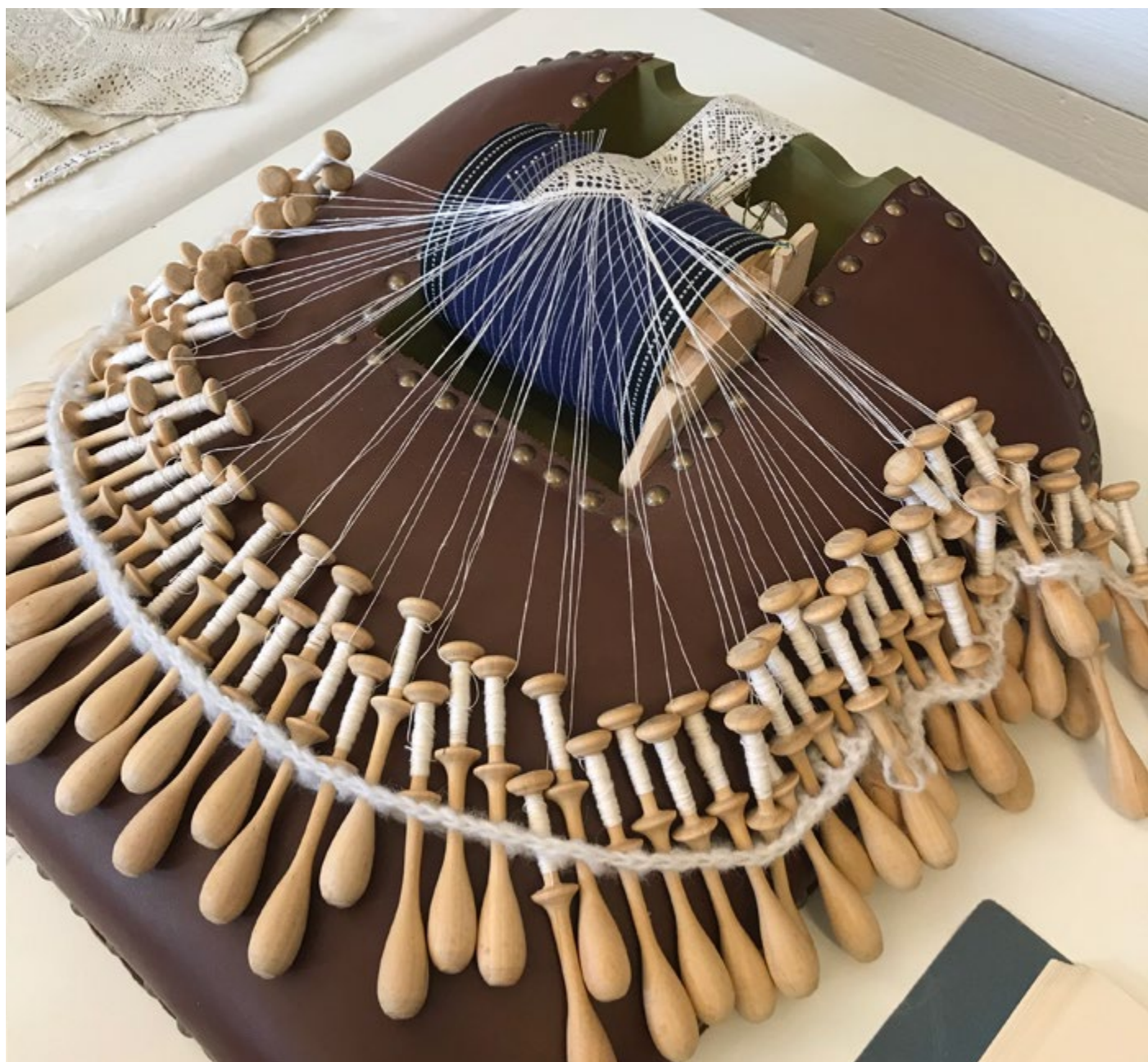
Samarbete med Centrum för svensk knyppling i Vadstena

Föreningen Centrum för svensk knyppling i Vadstena, CSKV, har bildats, som ett nav och en digital plattform för knyppling i Sverige. Föreningen finns på svenskknyppling.com

Under 2023 påbörjade CSKV planeringen för Knyppelåret 2025, då en stor utställning om knyppling kommer att visas på Vadstena slott 28 juni - 7 september. En viktig del av CSKV:s arbete är att man dokumenterar de olika varianterna av frihandsknyppling i 30 minuter långa filmer. Skånsk knyppling, Dalknyppling och spetsar från Delsbo och Ovanåker. Detta sker med stöd av Nämnden för hemslöjdsfrågor och produktionen av filmen om skånsk knyppling har skett i samarbete med Skånes Hemslöjdsförbund och Gillet Skånska Spetsar, GSS.

Styrelsen för CSKV kom till Hemslöjden i Skåne den 15-17 maj för planering av samarbete inför dokumentationen av den skånska knypplingen och utställningen 2025. Gruppen studerade knypplade spetsar och linnertextilier med spetsar på i Hemslöjdens arkiv och samlingar, på Herrestads hembygdsmuseum utanför Ystad och på Österlens museums arkiv på Garvaren i Simrishamn. Representanter för Gillet Skånska Spetsar deltog och då filmades hur man knypplar skånsk spets.

Därefter har samarbetet med CSKV och GSS fortsatt under året med flera möten och Skåne ska medverka på utställningen 2025 med programverksamhet, inlånade textilier till utställningen och en film om skånsk knyppling.

Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet

Alla länder som skrivit under Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet måste upprätta en förteckning över immateriellt kulturarv i landet. Det är den statliga myndigheten ISOF (Institutet för språk och folkminnen) som har fått i uppdrag av regeringen att leda och samordna Sveriges arbete med konventionen och den nationella förteckningen.

Hemslöjdskonsulent Kalle Forss lämnade under året in fyra texter om korgslöjd och två om textila tekniker till förteckningen: Flätning av tvegrepackor av ene, Löbbindning, Pilkorgsflätning och Flätning av hasselkorgar samt Flamskvävning och Skånsk knyppling. Alla texterna har blivit antagna och kommer att kunna läsas på levandekulturarv.se

Studiebesök och nya samarbetsparter

Malmö stad och Visit Skåne - tråden har inget språk

Under årsskiftet 2022/2023 arbetade hemslöjdskonsulent Annhelén Olsson/Hemslöjden i Skåne intensivt tillsammans med Malmö stad och Visit Skåne för att ta fram en attraktiv ansökan till Svenska Vävrådet om att få anordna VÄV 2025 i Malmö. Ansökan var omfattande och innehöll samarbeten med Region Skånes kulturförvaltning, Malmö museer, Kulturen i Lund, Form Design/Center, MalmöVÄV, STPLN, Vi vävare i Skåne, Vävstolsmuseet Glimåkra, Konsthantverkscentrum, Östra Grevie folkhögskola. Samt flera enskilda formgivare, designers, textilhantverkare och väverskor. Det var ett roligt arbete och många nya kontakter knöts, men tyvärr, vävmässan 2025 gick till Gävle.

Växtverket i Malmö

Studiebesök där för att få en presentation av deras verksamhet, hemslöjdskonsulent Kalle Forss.

Samarbete med STPLN kring fortbildning

Under två dagar den 19-20 april ordnades fortbildning i ekonomi, sociala medier med mera, i våra lokaler för konsthantverkare, formgivare och slöjdare från västra Skåne. Ca 20 personer deltog.

Southern Sweden Design Days

Hemslöjdskonsulenter och butiksansvarig besökte den 25 maj, Southern Sweden Design Days, förlagda till Lokstallarna i Malmö, efter styrelsens uppmantran. Bland annat för att se om Hemslöjden i Skåne i framtiden borde delta där. Gruppen var enig om att en utställningsyta inte kändes aktuellt, eventuellt hellre att Hemslöjden deltar som del i programpunkt/ansvarig för programpunkt.

Nätverket Skogsklok

Ett nationellt nätverk av hemslöjdskonsulenter, som diskuterar kring och arbetar för tillgängligheten av slöjdmaterial från skogen, hemslöjdskonsulent Kalle Forss ingår i gruppen.

Borstahusens Museiförening

Hemslöjdskonsulenterna Kalle Forss och Marita Jönsson har varit engagerade i den nybildade föreningen i deras uppbyggnad av verksamheten, genom planering av kursverksamhet, lån av verktyg och redskap m.m. Bland annat anordnades den 24 augusti en utbildningsdag för ideellt aktiva från Borstahusens Museiförening, då ca 10 personer fick lära sig att slå rep. Repmaskinen lånades sedan ut till föreningen för att fortsätta med aktiviteterna i egen regi. Hemslöjdskonsulent Kalle Forss genomförde detta.

Östra Grevies folkhögskola

Besök har gjorts 23 november på Östra Grevies folkhögskola på utbildningen Textil konst och design för retur av knypplat verk från VÄV-dagarna samt presentation av vad en hemslöjdskonsulent gör och hur verksamheten hos Hemslöjden i Skåne ser ut.

Utvalt i syd

Under året har ledningsgruppen haft flera möten och medel för att genomföra en ny omgång av Utvalt i syd under 2025, har sökts hos Region Skåne.

Nämndemansgården, Vens hembygdsgård

Besök under året för planering av samarbete under 2024.

Prästgården Brandstad

Besök under december för samarbete kring kurser under 2024.

Kulturens Östarp

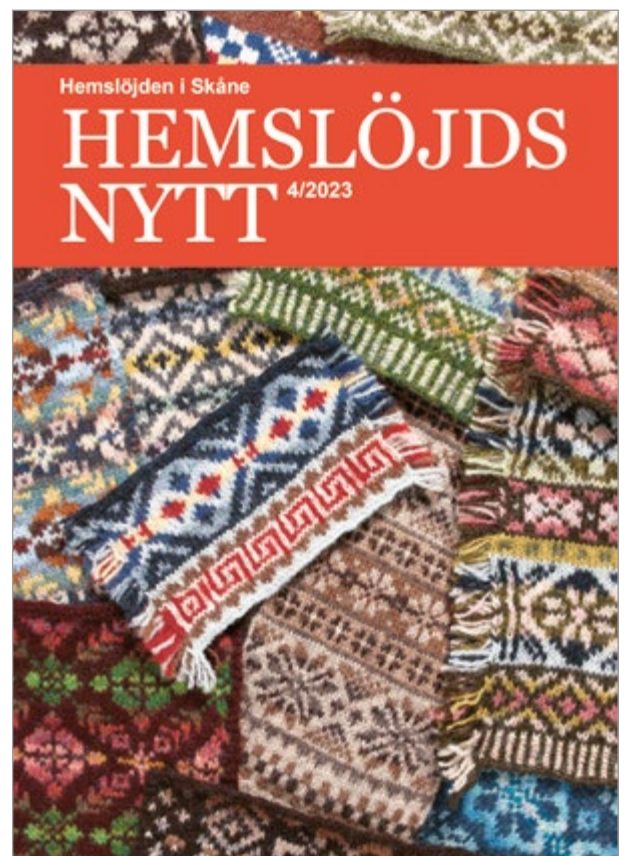
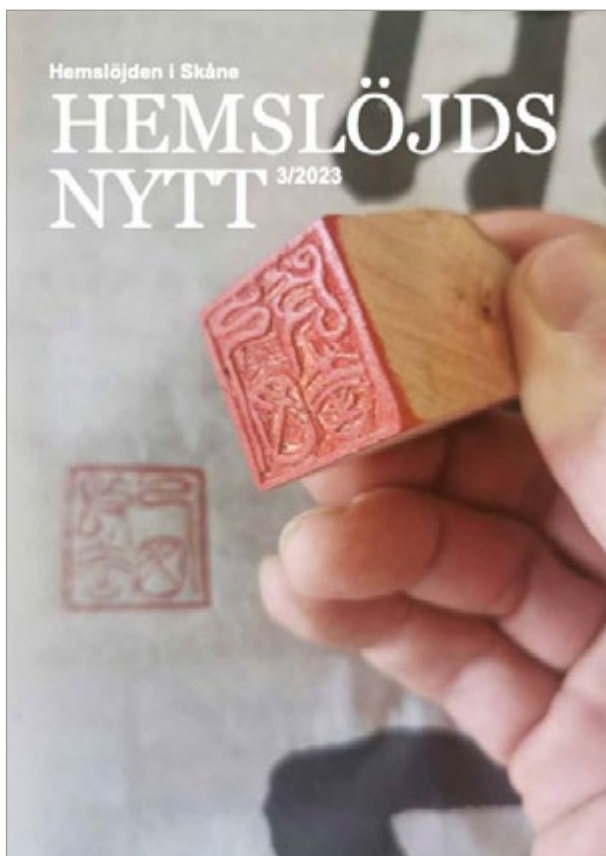
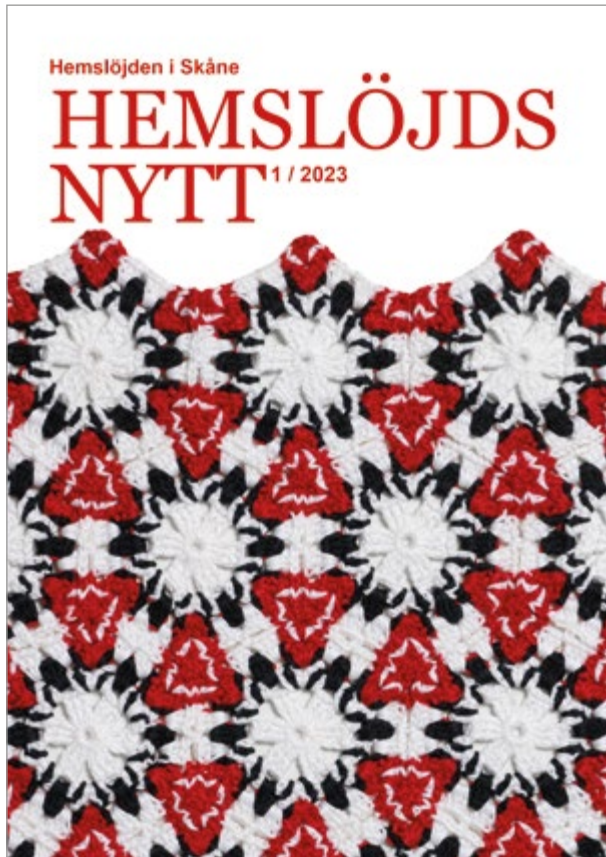
Besök under hösten, för planering av familjeaktiviteter under sommaren 2024.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Hemslöjdsnytt utkommer med fyra nummer/år, med en upplaga av ca 2.500 ex/nummer. Redaktör och ansvarig utgivare är hemslöjdskonsulent Sofia Månsson.

Hemslöjdsnytt

Skånes Hemslöjdsförbund ger ut informationsbladet Hemslöjdsnytt med information från konsulenterna, föreningarna och butiken. Medlemmar i en lokal hemslöjdsförening i Skåne får Hemslöjdsnytt hem i brevlådan. Den tryckta pappersvarianten sprids till medlemmar, bibliotek, museer, hemslöjdskonsulenters kontor i övriga landet och delas ut i vår butik. En digital variant går att ladda ner på hemslojdeniskane.se

Digitalt nyhetsbrev

Förutom papperstidningen Hemslöjdsnytt skickar vi också ut ett digitalt nyhetsbrev. 2023 skickades 10 digitala nyhetsbrev ut från hemslöjdskonsulenterna, till ca 3000 prenumeranter. Nyhetsbrevet produceras av hemslöjds-konsulent Sofia Månsson.

Annonser

Verksamheten med utställningar, butik och kurser annonseras i sex nummer av Tidskriften Hemslöjd och fyra nummer av Vävmagasinet.

Hemsida med webbshop

Skånes Hemslöjdsförbunds webbplats hemslojdeniskane.se hade 66 000 besök under 2023. Här tipsar hemslöjdskonsulenterna om det som är aktuellt i länet, samt tar emot anmälningar till den egna kursverksamheten. Här finns också våra utställningar dokumenterade och möjligheten att ladda ner informationsbladet Hemslöjdsnytt. Här finns också hemslöjdsbutikens webbshop butik.hemslojdeniskane.se som under 2023 hade drygt 15 000 besökare.

hemslojden.org

Hemslöjdsrörelsen i landet har en gemensam nationell webbplats. Här finns både föreningarnas och Skånes Hemslöjdsförbunds aktiviteter med i slöjdkalendern på slojdkalendern.se

hemslojdsguiden.se

Hemslöjdskonsulenternas portal, där det finns samlat underlag från flera tidigare webbsidor som hemslöjdskonsulenterna i Skåne varit med och producerat, t.ex. 365slojd.se och slojdeniskane.se

Facebook

Hemslöjdskonsulenterna har personliga facebookkonton. Butiken driver sidan Hemslöjden Skåne AB. Hemslöjdskonsulenter, butik och föreningar har en gemensam sida: Hemslöjd i Skåne.

Instagram

Vårt konto [@hemslojdeniskane](https://www.instagram.com/hemslojdeniskane) har drygt 12 000 följare. Här gör hemslöjds-konsulenter och butik inlägg. Alla inlägg har även en engelsk översättning för våra internationella kontakter. 30 % av följarna består av internationella konton. Här arbetar vi med folkbildning i form av lättsamma faktainlägg under till exempel #faktafredag och #arkivmandag med inlägg ur våra samlingar. Instagram har också blivit en viktig kanal för spridning av våra aktiviteter och arrangemang.

YouTube

Skånes Hemslöjdsförbund finns sedan flera år tillbaka på YouTube och vi driver två YouTubekanaler.

[@Korgen Lyfter](https://www.youtube.com/channel/UCkorg) Under året har vi framförallt arbetat med korgfilmer som publicerats här. Kanalen hade under 2023, 582 visningstimmar.

[@Hemslojdeniskane](https://www.youtube.com/channel/UCHEmslojdeniskane) Under året publicerades två filmer. En om korgmakare Steen Hedegaard Madsen och en om projektet Hör & Gör. Sammanlagt under året hade kanalen 1895 visningstimmar.

Digitalt museum

Stora delar av samlingarna i Stiftelsen Skånsk Hemslöjd och Östra Skånes hemslöjdsförenings arkiv finns tillgängliga för forskning och inspiration i Hemslöjdens samlingar på digitalmuseum.se. Det är 3 800 poster med äldre slöjdföremål, fotodokumentation av allmogeföremål, slöjdtekniker och föreningsverksamhet.

HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS VERKSAMHET 2023

SAMMANFATTNING

Under 2023 har Skånes sju hemslöjdsföreningar genomfört 300 aktiviteter, där ca 3 500 personer deltagit. Detta innebär ett stort engagemang och mycket ideellt arbete av dem som är aktiva i föreningarnas styrelser. Alla föreningarna vittnar om att det har blivit svårare att få aktiva till styrelsearbete och för att hjälpa till med kurs- och programverksamhet. De yngre har inte tid, många vill ha ersättning för sitt arbete och de flesta har dålig förståelse för vad ideellt arbete innebär eller fyller för funktion. Samtidigt som man ser denna utveckling inom föreningslivet, läggs mer och mer fokus på civilsamhället från samhällets sida. I väldigt många sammanhang där samhället borde vara utförare, pekar man istället på civilsamhället.

En annan utveckling vi ser är att medlemsantalen har minskat de senaste åren. Sedan 2019 har medlemsantalet minskat från 1910 medlemmar till 1822 år 2023. Det är inte så att intresset för slöjden - aktiviteter eller kurser - har minskat, kanske snarare tvärtom. Men att vara medlem är inte något som prioriteras. Det är också en del äldre medlemmar som försvinner genom naturlig avgång.

Under 2023 har ordförande Anne-Marie Lindén och verksamhetsledare Annhelén Olsson åkt runt och besökt de olika föreningarnas styrelser, för att samtala om styrkor och svagheter, tillgångar och möjligheter. Skånes hemslöjdsföreningar arbetar med samma frågor, men har ganska olika förutsättningar. En del har bra samarbeten som stärker och förmerar deras arbete, andra får kämpa med lokalhyra eller dålig uppslutning kring arbetsuppgifter. En av föreningarna, Söderslätts hemslöjdsförening, lägger vid årsskiftet ner sin förening, som ett resultat av att för många uppgifter och ansvar läggs på för få personer och för dessa blir arbetet övermäktigt. Här har hemslöjdsrörelsen i Skåne och övriga landet mycket att fundera över, om det går att hitta nya moderna former för att slöjda tillsammans, och samtidigt driva en ideell rörelse.

Helsingborgs Hemslöjdsgille

Helsingborgs Hemslöjdsgille har staden Helsingborg med omnejd som upptagningsområde och man är skickliga på att skapa samarbeten. Dels med Folkuniversitetet och efter sommaren även med ABF, vilket har inneburit att de inte har behövt betala någon avgift för lokalerna där de har haft sina kurser. Man samarbetar också med Fredriksdals friluftsmuseum, där de har sina styrelsemöten. Föreningen har också haft mycket gott samarbete med de två biblioteken i Helsingborg och med 107an, som är ett aktivitetshus som drivs av och för föreningar i Helsingborg. Man når ut med information om sina aktiviteter via Instagram och Hemslöjdsnytt.

Föreningen har 162 medlemmar. Under 2023 har man haft 51 olika evenemang, det har varit 11 kurser, 29 slöjdekaféer, tre medlemsaktiviteter och åtta andra aktiviteter. I dessa har man haft runt 650 deltagare. På kurserna får medlemmar (i alla föreningarna) rabatt på kursavgiften. Föredrag och slöjdekaféer är gratis för alla och medlemsaktiviteterna, som är gratis är bara för deras medlemmar.

De viktigaste aktiviteterna man har haft är Slöjdekaféerna, medlemsaktiviteterna och de öppna föreläsningarna på stadsbiblioteket. Deras slöjdekaféer, som man även i år har haft på fyra olika platser; två bibliotek, på Fredriksdal och i sitt samarbete med 107an. På biblioteket har de även haft några öppna föreläsningar. ”Vi är också nöjda med att vi har många aktiviteter som är utan kostnad, viktigt i dessa tider när många inte har så gott om pengar. Även våra medlemsaktiviteter är gratis”.

Vi har inga särskilda barnaktiviteter, men barn kommer ibland till våra slöjdekaféer och slöjdar och även när vi visar upp vår verksamhet på Fredriksdal, där har omkring 50 barn slöjdat tillsammans med oss. De utmaningar man ser är att det är något färre deltagare på deras kurser och att det är svårt att få folk att engagera sig.

Hemslöjden Malmöhus

Hemslöjden Malmöhus har gamla Malmöhus län som sitt upptagningsområde och ordnar aktiviteter mestadels i Landskrona, men också i Staffanstorp, Limhamn och Lund. Föreningen har 638 medlemmar, av dem är det 599 vuxna, 30 familjer, 2 organisationer, 5 ungdomar och 2 barn.

Föreningen Hemslöjden Malmöhus arbetar för ökad mångfald, och för att bygga broar. Vi vill bevara och föra vidare vårt kulturarv, men på ett sätt som får vårt civilsamhälle att bli nyfiket. Att inspirera men framförallt att bli inspirerad av allt och alla, så att glädjen för hantverket finns kvar och bevaras. Arbetet med att skapa fler plattformar för slöjd och hantverk så att fler blir inspirerade och kan delta pågår ständigt. En viktig del i detta är få med barn och ungdomar. Detta är grundstommen för att slöjden i samhället ska överleva.

Vi måste lyssna på unga människors sätt att diskutera slöjd, hemslöjd och hantverk och tänka på vilka signaler vi sänder ut. Detta gör vi genom att erbjuda GENERATIONS SLÖJD! Aktiviteter såsom kurser som passar vuxna och barn, Skärtorsdag, GarnGille, Brodericafé, Hantverkscafé och olika öppna aktiviteter på bibliotek där generationer träffas och den äldre generationen delar med sig av sin kunskap och på så sätt för hantverket vidare till en yngre generationen.

Under 2023 har föreningen haft 12 aktiviteter där barn och ungdomar har kunnat delta, 29 barn och ungdomar har deltagit. Skärtorsdagar, GarnGillen, Cyanotypi, Blommande Jul, Enkelt silversmide och julaktivitet ”Det strålar en stjärna”. Vi har barn och ungdom integrerat med vuxna då vårt mål är Generationslöjd. ”Skärtorsdagar” är en mycket populär öppen verksamhet dit man kan komma, barn, ungdomar och vuxna - generationslöjd - för att under handledning få tälja tillsammans.

Föreningen arrangerade en medlemsresa till Rydal med omnejd där 45 linentusiaster hade möjlighet att få uppleva linet i en fantastisk mångfald!

Föreningen ser att intresset för slöjden ökar för varje år. Att slöjda tillsammans med andra i en grupp som har samma intresse ökar den sociala samverkan. Under året har föreningen arrangerat 56 aktiviteter och i dessa har man haft 431 deltagare/besökare.

Hemslöjden Malmöhus försöker att samarbeta med andra Hemslöjdsföreningar i övriga landet. När vi gör vår Hemslöjdsresa och vid utbyte av kurshandledare. Biblioteken är också en plattform där vi i mötet med barn och ungdomar kan väcka nyfikenhet. Samarbetet med Hemslöjden i Skåne när det gäller lokaler, har stor betydelse för att vår verksamhet skall kunna fungera. En utmaning man ser är att det är en svårighet att få yngre styrelseledamöter idag. Många är inte "fostrade" i det ideella föreningsarbetet utan förväntar sig ett arvode. Detta blir en utmaning för oss.

MittSkånes Hemslöjdsförening

MittSkånes Hemslöjdsförening har Höör och mellersta Skåne som sitt upptagningsområde och man samarbetar med Höörs kommun, Bosjökloster slott och biblioteket i Eslöv. Verksamheten finns också på Kulturhuset Anders och biblioteket i Höör.

Föreningen har 106 medlemmar och under 2023 har man haft 33 olika aktiviteter, varav några väldigt publika såsom Skånska Lantlivsdagarna och Julmarknad på Bosjökloster slott, Kulturkvartersdag och Kulturnatt i Höör, samt en föreläsning tillsammans med Vi vävare i Skåne och återbruksslöjd på Röda korset. I de aktiviteter som man varit ensam om att arrangera har man haft 220 deltagare.

Vi var med på Skånska Lantlivsdagarna på Bosjökloster slott i maj med många besökare. Vi erbjöd besökarna att prova på att väva i vävstol. Många barn och vuxna provade. Vi bjöd även på en föreläsning av Linnea Ornstein om stickning och stickdesign. Broderigruppen Brodöoserna är alltid uppskattad och de har träffats vid 16 tillfällen under året med i genomsnitt 9 deltagare per träff. Föreningen har arrangerat Slöjdcafé på biblioteket i Eslöv vid 7 tillfällen med ca 8 besökare per träff.

Den broderade Höörkartan har varit mycket uppskattad, dels att tillverka den och därefter har den lett till många samtal på Kulturnatten och på Julmarknaden. Många herrar har visat stort intresse. Vi deltog på Kulturkvartersdagen i Höör och delade ut kartrutor till den broderade Höörkartan, som blev färdig och premiärvisades på Kulturnatten i Höör och på Skånes Hemslöjdsförbunds föreningsdag.

Vi har haft 4 slöjdräffar på Höörs bibliotek, varav en då åtta barn deltog. Föreningen har samarbetat med Skånes Hemslöjdsförbund om aktiviteter för barn och unga i ett tredagars slöjdläger i juni samt vid två slöjdaktiviteter under hösten. Aktiviteterna har vänt sig till barn och unga från Ukraina, men varit öppna för andra barn som velat delta.

Föreningen upplever att intresset för att slöjda är ganska stort, men annorlunda efter pandemin. Intresset för kurser inte lika stort, hellre då att träffas i grupp och delta i gratis aktiviteter. Svårigheten med att bedriva ideell verksamhet är tiden. Få har tid och energi. Föreningsaktiva är oftast aktiva i mer än en förening och är ofta årsrika (gamla). De yngre är föräldrar och kämpar med skola och barnaktiviteter. Och så har vi resten som fortfarande arbetar, tränar, passar barnbarn, pendlar mm.

Staden Malmös hemslöjdsförening

Staden Malmös hemslöjdsförening har Malmö stad som upptagningsområde och Form/Design Center är basen för deras aktiviteter. Staden Malmös hemslöjdsförening har 220 medlemmar.

"Ännu ett år med ny kunskap, spännande möten och fina samarbeten - tillsammans gör vi slöjdsverige större! Under 2023 fick vi möjlighet att hitta på saker med Vi vävare i Skåne, Föreningen Skånelin, Skånes Hemslöjdsförbund, Stick opp, Form/Design Center, STPLN med flera. Vi säger tack och hoppas vi fortsätter samarbeta även framöver!"

Under 2023 genomfördes totalt 14 evenemang. Antalet deltagare/medverkande/besökare till genomförda evenemang uppgick till ca 300 personer. Föreningen har under året arrangerat inspirationskvällar, slöjdloppis och föreläsningar samt kurser i Blåtryck, indigo och blåerier, Sy trådknappar, Pappersblommor till jul, Sy en gräskorg, Tvåltillverkning, Sashiko, Kallfärgning av garn och Abstrakt broderi m fl.

"Vi har fått svårare att locka personer att hjälpa till (även utan att behöva

vara medlem i styrelsen). Det blir tungrott och vi har de senaste åren inte måttat med nya lite större projekt. Vi får en del förfrågningar av olika slag men har fått tacka nej. Nästa år blir styrelsen troligen ännu mindre vilket såklart kommer att göra det tuffare”.

Söderslätts Hemslöjdsförening

Söderslätts hemslöjdsförening har sydvästra Skåne som upptagningsområde. Under 2023 har föreningen arrangerat 12 olika aktiviteter; handarbetsträffar på olika teman samt kurser i vilka 170 personer har deltagit.

I Skanör och på Trelleborgs museum har man arrangerat handarbetsträffar. Dit kan man komma med sitt handarbete, träffas, fika och slöjda tillsammans. Där kan man också få hjälp med sina projekt.

Hemslöjdens Dag den 2 september firades med hemslöjdsloppis på Trelleborgs museum. Där kunde medlemmarna delta och sälja garn, broderi och annat material som blivit över. Annan verksamhet som ordnats är kurs i Skånskt yllebroseri i Skanör. Magasinsvisning av antikvarie Åsa Bill på Trelleborgs museum och Julpyssel den 2 december. Föreningen har arrangerat en aktivitet där sex barn deltog.

Söderslätts hemslöjdsförening deltog i den Korgfestival som arrangerades i Trelleborg den 27-28 maj.

Söderslätts hemslöjdsförening har 101 medlemmar. Man har de flesta aktiviteterna i Skanör, men samarbetar också med Trelleborgs museum och förlägger en del av sina program dit.

Söderslätts hemslöjdsförening bildades 2012 och vid årsskiftet 2023/2024 lägger man ner föreningen. Under de senaste åren har föreningen haft svårt att locka nya styrelsemedlemmar och få hjälp med det ideella arbete som krävs för att aktiviteterna ska fungera. Uppgifter och ansvar läggs på för få personer och för dessa har arbetet blivit övermäktigt. Hemslöjdsförbundets ordförande stöttar styrelsen i det administrativa arbetet med att kontakta medlemmarna, hjälpa dem som vill byta till annan förening samt att formellt avsluta föreningen.

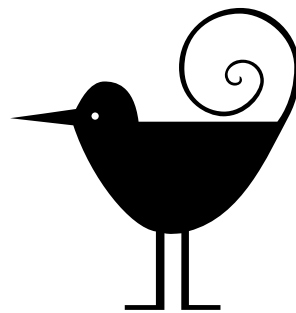
Ängelholms hemslöjdsförening

Ängelholms hemslöjdsförening har sin verksamhet i Ängelholm, med upptagningsområde i nordvästra Skåne och under året har man arrangerat aktiviteter i Ängelholm på biblioteket, i Kronohäktet, i Hembygdsparken, på REMAKE studio, på Vejbystrands bibliotek, på Himmelstorp i Förslöv och på Skäldervikens församlingshem. Föreningen har 282 medlemmar.

Under året har det arrangerats sammanlagt 47 olika aktiviteter med ca 880 deltagare/besökare. Den årligen återkommande Hantverks- och Matmarknaden den 5 augusti i Ängelholms Hembygdspark, där hemslöjdsföreningen presenterar höstens program och visar sin verksamhet är alltid en av höjdpunkterna under året. Vi träffar många medlemmar, värvar nya och pratar mycket slöjd. Hemslöjdens Dag den 2 september på Ängelholms Bibliotek med tema ”Prova på” med ett 20-tal inbjudna slöjdare lockade många, ca 250 besökare. Övriga aktiviteter, som varit viktiga är After School för åk 4-6, som Kulturskolan tagit över med Monica Palmqvist som lärare. Även våra kurser som Borstbinderi, Sashiko-boro, Väva band i grind och vävstol och Trickstickning samlar många deltagare. Stickkaféet har fått ett uppsving med nya deltagare.

Föreningen har haft flera aktiviteter för barn; den 21 februari, Lovslöjd; Reflexer i olika material, 12 deltagare. Den 23 februari, Lovslöjd; Jeans och Sashiko, 11 deltagare. Den 4 mars, Rep, snören och snoddar, 9 deltagare. Den 31 oktober, Pappersvikning, 3 deltagare.

Ängelholms hemslöjdsförening samarbetar med Ängelholms kommun, med Kulturskolan och biblioteket. Samarbetet med kommunen och biblioteket, när det gäller lokaler och aktiviteter som Hemslöjdens Dag är mycket positivt. För övrigt gör Föreningen det mesta på egen hand. Styrelsen gör det ideella arbetet och ibland tar man hjälp av sina medlemmar. De utmaningar man ser inför framtiden är att det har blivit svårare att anlita ideell hjälp. Kursdeltagare har blivit mer priskänsliga och anmälningarna har minskat till kurser med högre pris.

Östra Skånes Hemslöjdsförening

Östra Skånes Hemslöjdsförening har gamla Kristianstad län, som sitt upptagningsområde och föreningen har 348 medlemmar. Under året har verksamheten varit förlagd till Kristianstad, Degeberga och Simrishamn. Föreningen har sitt arkiv och samlingar på Norra Kasern på Regionmuseet i Kristianstad. Arbetet med att hålla samlingarna levande pågår.

Under året har det arrangerats sammanlagt ca 80 olika aktiviteter; 16 kurser med 157 deltagare, 4 kurser har blivit inställda på grund av att för få deltagare varit anmälda.

Den 4 juni anordnade föreningen tillsammans med två andra huvudarrangörer en Dräkttag i Åhus. Cirka 30 personer medverkade på olika sätt och 125 besökare noterades. För arrangemanget och ytterligare dräktaktiviteter 2024 har föreningen fått bidrag genom Ideell kulturallians. Hemslöjdens dag firades tillsammans med Regionmuseet i Kristianstad den 2 september. Temat var "Prova på slöjd från vikingatiden" och evenemanget hölls på borggården samtidigt med invigningen av en vikingautställning för barn.

5 workshopstationer med 12 aktiva slöjdare och ungefär 100 besökare. På "Ull-dagen" den 9 september ordnades aktiviteter på museet i Simrishamn. 10 slöjdare visade olika slöjttekniker med ull och uppskattningsvis 200 personer kom. Föreningen har haft Slöjd Café 8 gånger tillsammans med biblioteket i Degeberga. I medeltal deltog 7 personer per tillfälle. På Regionmuseet i Kristianstad har Broderi Caféet haft 49 sammankomster med 493 närvarotillfällen.

Östra Skånes Hemslöjdsförening har haft ca 1190 deltagare/besökare i sina aktiviteter under 2023. "Vi tycker att det är viktigt att vi har en spridd verksamhet med kurser, och olika andra arrangemang som är gratis och hjälper till att sprida slöjdandet och att vi anordnar lite mindre pretentiösa Caféer där man hjälper varandra och umgås kring slöjden". Arbetet bygger på ideella krafter och därmed en lust att genomföra olika verksamheter. Föreningen har ett bra samarbete med Regionmuseet, vilket man värdesätter högt. Det ger en möjlighet att dels få ha kvar arkivet där och även att utveckla en verksamhet runt detta. Föreningen samarbetar också med Österlens museum, Studieförbundet Vuxenskolan i Kristianstad och Simrishamn samt Biblioteket i Degeberga.

Östra Skånes Hemslöjdsförening ser utmaningar när det gäller att driva en verksamhet baserad på ideella krafter, medlemmarna känner sig inte motiverade att engagera sig i föreningen och därmed i styrelsen. Det är svårt att få yngre personer att aktivera sig i ideellt arbete.

Hemslöjden

hemslojdeniskane.se

HEMSLÖJDEN I SKÅNE

Landskrona gamla stationshus

Österleden 10, 261 35 Landskrona